

Uw kind, ook ónze Zorg!

Auteur: Mirjam Mulder

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Kinderdagverblijven en peuterspeelzalen

Inhoud

Hoofdstuk 1 Wie zijn wij.....	4
Onze missie	4
Onze visie	4
Onze visie op kinderopvang	5
Onze pedagogische kerndoelen	5
Hoofdstuk 2 Elk kind is uniek.....	6
Het kind	6
Vertrouwen	6
Pedagogische werkwijze en basisdoelen	7
Het stimuleren van de ontwikkeling	9
Observeren.....	9
Voorschoolse educatie	10
Doel VE	10
Doelgroepkinderen.....	11
Signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of zorgen om het kind	11
Wijze waarop de ontwikkeling van het jonge kind wordt gestimuleerd, in het bijzonder op de gebieden sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, motoriek en rekenen.....	12
Sociaal-emotionele ontwikkeling	12
Ontwikkeling identiteit, zelfbeeld en zelfredzaamheid.....	12
Ontwikkeling van de taal en verstandelijke/cognitieve ontwikkeling	13
Motorische ontwikkeling	13
Wijze waarop de ontwikkeling van de peuters wordt gevolgd en de wijze waarop het aanbod van voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd.	14
Volgen en signaleren	14
Activiteiten voor stimuleren grove motoriek.....	15
Activiteiten voor het stimuleren van de fijne motoriek.....	15
Activiteiten om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren.....	15
Activiteiten om sociale vaardigheden te stimuleren.....	16
Activiteiten om de taalontwikkeling te stimuleren	17
Activiteiten om het rekenen te stimuleren	18
Overdracht van kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang en/of basisschool	18
Overdrachtdossier.....	19
Hoofdstuk 3 De groep en nabije omgeving.....	21
De groepen	21
Dagindeling.....	21
Kinderdagverblijf	21

Peuterspeelzaal	22
Binnen	22
Buiten	23
Bewegingsruimte.....	24
Hoofdstuk 4 Kwaliteit en veiligheid.....	25
Huisvesting	25
Groepsgrootte en BKR.....	25
Veiligheid en uitvoering	26
Beleid veiligheid en gezondheid.....	26
Kinder-EHBO.....	26
Verklaring omtrent gedrag en Persoonsregister Kinderopvang.....	26
Beleid veiligheid en gezondheid.....	26
Calamiteiten	27
Hoofdstuk 5 Praktische zaken	28
Wennen.....	28
Overgang van kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang.....	28
Overdracht ontwikkeling kind van peuterspeelzaal/kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang.....	28
Extra dagdelen.....	29
Mentorschap	29
3uurs regeling.....	30
Verkeer	30
Stagiaires	30
Bijlage 1.....	33
Bijlage 2.....	34
Locatie Wezep kinderdagverblijf:.....	34
Locatie Wezep peuterspeelzaal:.....	34
Locatie Oldebroek kinderdagverblijf:	34
Locatie Oldebroek peuterspeelzaal:	35
Locatie Octaaf, Elburg, peuterspeelzaal:	35
Locatie PWA, Elburg, kinderdagverblijf:	35
Locatie PWA, Elburg, peuterspeelzaal:	35
Locatie MFC Aperloo, 't Harde, kinderdagverblijf:	35
Locatie MFC Aperloo, 't Harde, peuterspeelzaal:	36
Locatie Wezep, Samenvoegen.....	36
BIJLAGE 3 VE PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN.....	38
Voorschoolse educatie	40

Doel VE	40
Pedagogische werkwijze en basisdoelen	40
Doelgroepkinderen.....	41
Deskundigheid.....	41
Observeren.....	41
Wijze waarop de ontwikkeling van de peuters wordt gevolgd en de wijze waarop het aanbod van voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd.	42
Volgen en signaleren	42
Criteria eisen voor het correct uitvoeren van VE	43
Ouderbetrokkenheid.....	43
Het belang van ouderbetrokkenheid	43
Een impressie van ouderbetrokkenheid in de voor- en voerschoolse voorzieningen	44
Signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of zorgen om het kind	45
Ontwikkelingsgebieden: sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, motoriek en rekenen.....	46
Sociaal-emotionele ontwikkeling	46
Ontwikkeling identiteit, zelfbeeld en zelfredzaamheid.....	46
Ontwikkeling van de taal en verstandelijke/cognitieve ontwikkeling	47
Motorische ontwikkeling	47
Activiteiten met betrekking stimuleren van de ontwikkeling van het kind	48
Activiteiten voor stimuleren grove motoriek.....	48
Activiteiten voor het stimuleren van de fijne motoriek.....	48
Activiteiten om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren.....	49
<i>Activiteiten om sociale vaardigheden te stimuleren</i>	50
Activiteiten om de taalontwikkeling te stimuleren	50
Activiteiten om het rekenen te stimuleren	51
Bijlage 5. Handelingsplan	52
Bijlage 6	55

Hoofdstuk 1 Wie zijn wij

Onze missie

Kinderopvang ROMI biedt u als ouders/verzorgers de mogelijkheid om als ouders deel te nemen aan het arbeidsproces terwijl uw kind omringd wordt door professionele zorg in een veilige, vertrouwde en kleinschalige omgeving waar 'Uw kind, ook ónze Zorg' is.

We spelen in op de behoeftes en ontwikkelingsfasen van het individuele kind.

Het kind wordt geprikkeld om zichzelf te ontplooien en de wereld om hem heen verder te ontdekken. Enerzijds zal hem die ruimte (soms letterlijk) bewust gegeven worden, anderzijds zal de pedagogisch medewerker juist uitnodigend zijn.

Door het kind bewust te maken van de wereld om hem heen (mens en natuur), zullen we hem ook normen en waarden bijbrengen onder andere door grenzen aan te geven, voor te doen en transparantie.

Uw kind, ook ónze Zorg!

Onze visie

Wij zien Kinderopvang ROMI als een levend wezen en niet als een machine om geld te maken. Dit betekent dat ons bedrijf zijn eigen processen creëert net als het menselijk lichaam de eigen cellen produceert. Het bedrijf zien als levend wezen betekent dat ons bedrijf kan plannen, leren, leidinggeven en zichzelf kan besturen.

De belangrijkste opdracht van een levende onderneming is te overleven en zichzelf te verbeteren.

Het streven naar zo'n lange levensduur kenmerkt zich door de volgende factoren:

1. We zijn gevoelig voor onze omgeving. Dus de omstandigheden in de maatschappij om ons heen houden we nauwlettend in de gaten.
2. We hebben een sterk gevoel voor identiteit. Werknemers bij ons hebben het gevoel dat ze deel uitmaken van een eenheid. Het gevoel bij een organisatie te horen.
3. Ons bedrijf is behoudend in het beheren van de financiën.

Klantvriendelijkheid, kleinschaligheid, veiligheid en kwaliteit zijn voor ons belangrijke items om bovenstaande doelstelling te realiseren.

Onze visie op kinderopvang

Kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van een kind. Het legt een goede basis voor de toekomstmogelijkheden in de maatschappij. Bij Kinderopvang ROMI verplaatsen we ons in de wereld van uw kind en zorgen we voor een sfeer van geborgenheid en vertrouwen. Vanuit die veilige basis inspireren we uw kind bij de ontdekkingsreis door het leven.

Uw kind, ook ónze Zorg!

Onze pedagogische kerndoelen

In de opvoeding willen we kinderen een aantal kernwaarden meegeven. Die kernwaarden zijn: verantwoordelijkheid voor jezelf en voor de samenleving, gemeenschapszin, zelfvertrouwen, het kunnen en durven maken van eigen keuzes, opkomen voor jezelf en je kunnen verplaatsen in een ander; het ontwikkelen en ontdekken van eigen talenten; en een positieve bijdrage kunnen en willen leveren aan de omgeving.

Kinderopvang ROMI wil kinderen een liefdevolle en stimulerende omgeving aanbieden, waarin ze uitgedaagd worden om zich optimaal te ontwikkelen. Belangrijk is dat kinderen zich bij ons gewaardeerd en geliefd voelen en zich deel voelen van de groep. Het opdoen van ervaringen in groepsverband en het leren omgaan met anderen zien wij als een waardevolle bijdrage aan de opvoeding van uw kind. Daarom wordt veel aandacht gegeven aan saamhorigheid, waardering voor elkaar en het samen oplossen van conflicten.

Hoofdstuk 2 Elk kind is uniek

Het kind

Kinderen leren voortdurend en hebben een aangeboren drang tot ontdekken. Elk kind is uniek in zijn voor- en afkeuren, emoties, passies, tempo en leervermogen. We verdiepen ons in elk kind en sluiten aan bij zijn individuele ontwikkeling en belangstelling. We observeren, stimuleren en ondersteunen. Ondersteunen is het respecteren van de autonomie van het kind en het bieden van begeleiding bij het maken van keuzes. Autonomie is het vermogen om zelf dingen te doen, om alleen aan de slag te gaan. Dat autonomie een menselijke behoefte is, wordt al vroeg duidelijk: een baby grijpt naar zijn knuffel, kruipt rond, probeert iets te pakken en zet eerste stapjes. Rond drie jaar begint een kind zich te manifesteren door opstandig te zijn en dingen te zeggen zoals 'nee' en 'zelf doen'.

Hoe groter het kind wordt, hoe meer vrijheid het zal verwerven. Het zal zelf zijn kleren kiezen, zelf zijn tas willen dragen, zelf zijn vrije tijd willen invullen en misschien zelfs brommer willen gaan rijden. Autonoom worden, geeft niet alleen vrijheid, maar beantwoordt ook aan een reële behoefte: die om niet van anderen afhankelijk te zijn. Als ouder weet je dat je je kind in dit proces moet begeleiden.

We helpen kinderen te ontdekken wat ze leuk vinden door ze veel verschillende zaken aan te bieden op het gebied van creativiteit, muziek, sport en natuur. Zo stimuleren we hun nieuwsgierigheid. Wij helpen het kind te ontdekken wie hij is en wat hij kan.

Zo scheppen we de basisvoorwaarden waarmee een kind zijn persoonlijke competenties (zoals zelfvertrouwen, ondernemingszin, veerkracht, creativiteit maar ook taal- en rekenkundig inzicht) kan ontwikkelen.

Vertrouwen

Kinderen hebben een gevoel van vertrouwen en veiligheid nodig om op onderzoek uit te kunnen en durven gaan. Dit is een basisvoorwaarde die het mogelijk maakt dat kinderen hun omgeving gaan ontdekken. Sociale en emotionele veiligheid bereiken we onder meer door kinderen zoveel mogelijk aan vaste medewerkers te koppelen. Zo kunnen ze elkaar leren kennen en groeit er onderlinge betrokkenheid. We zorgen voor een gevoel van veiligheid door structuur in het dagprogramma, herkenbare ruimtes, dagelijkse rituelen en een begripvolle houding van medewerkers die weten hoe belangrijk een vertrouwensrelatie is met elk kind. Wij weten dat je dat vertrouwen niet zomaar krijgt. Dat moet opgebouwd worden, ook bij kinderen.

Pedagogische werkwijze en basisdoelen

Er zijn 4 pedagogische basisdoelen, opgesteld door Riksen-Walraven.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Deze basisdoelen kan je vertalen in de volgende vragen:

1. Heeft een kind het naar zijn zin?
2. Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
3. Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?
4. Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Deze punten komen terug in de pedagogische werkwijze van ROMI:

Waarden en normen die wij de kinderen mee willen geven zijn onder meer eerlijkheid; oprechtheid; aandacht voor elkaar en de omgeving; respect voor elkaars eigenheid en bereid zijn om een positieve bijdrage te leveren aan je leefomgeving. We leren kinderen grenzen te respecteren en op harmonieuze wijze conflicten op te lossen. We leren ze wat het betekent om deel uit te maken van een gemeenschap. We leren ze dat ze elkaar geen pijn mogen doen of als een kindje verdriet of pijn heeft, wordt het betrokken bij het troosten van het kind. Daarnaast leren we ze dat ze geen speelgoed mogen afpakken of kapot maken. Er mogen geen vieze of lelijke woorden gezegd worden en kinderen mogen anderen niet buitensluiten. We leren ze dat ze de ander moeten laten uitpraten en naar elkaar moeten luisteren.

We vinden het belangrijk dat we elkaar bij binnenkomst en vertrek groeten. Ook op de beurt wachten, iets op een vriendelijke manier vragen en niet vloeken, zijn belangrijke normen en waarden. Tevens vinden wij het belangrijk dat we de ander respecteren met betrekking tot het christelijk geloof en daarnaast dat er ruimte wordt geboden om hier uiting aan te geven door middel van stil zijn wanneer er gebeden of gedankt wordt.

Bij jonge kinderen gaat aanleren van waarden en normen spelenderwijs. Bijvoorbeeld via het delen van het speelgoed en het zorgvuldig omgaan met materiaal. Ze leren door ervaring en ontdekken waar grenzen zijn en wat er van hen verwacht wordt.

Aan een vertrouwensrelatie moet je elke dag werken. Daarom communiceren we veel en begrijpelijk en spreken we kinderen consequent aan op hun gedrag. We luisteren niet alleen naar het verbale, maar we kijken ook naar de non-verbale signalen. We doen wat we zeggen en laten kinderen niet aan hun lot over.

We geven het goede voorbeeld: naar kinderen en naar volwassenen. Door goed voorbeeldgedrag inspireren we kinderen en dragen we waarden en normen over. Waarden en normen zien we terug in gewoonten, regels op de groep, sfeer en aankleding van de ruimten en de manier van omgaan met elkaar. De pedagogisch medewerker vervult hierin

een belangrijke voorbeeldfunctie. In haar handelen en houding brengt zij waarden en normen over op de kinderen.

- Een pedagogisch medewerker geeft zelf het goede voorbeeld, leert kinderen respect te hebben voor elkaar door kinderen, collega's en ouders met respect te behandelen zoals zij zijn.
- Ieder kind is een uniek individu en alle kinderen zijn verschillend (gesloten, druk of verlegen bv)
- Ze stelt kinderen op hun gemak. Dit geeft kinderen een gevoel van veiligheid, vertrouwen en geborgenheid, wat van belang is voor de ontwikkeling.
- Ze geeft kinderen de ruimte om zich te ontplooien (emotioneel, creatief, motorisch en cognitief)
- Ze stimuleert kinderen op een positieve manier door complimentjes te geven en uitleg te geven over hun gedrag.
- Ze biedt structuur aan kinderen via dagindeling en het stellen van regels en grenzen.
- De zelfredzaamheid wordt door de pedagogisch medewerkers gestimuleerd
- Het kinderdagverblijf is christelijk en sluit aan bij de identiteit van de school waar zij eventueel in verblijven. Wanneer ouders hebben aangegeven dat zij ondersteuning verwachten in het belijden van het geloof, dan geven we daar praktische uitvoering aan door middel van: bidden en danken; christelijke liedjes zingen en beluisteren. Er worden sowieso, naast algemene, activiteiten aangeboden die te maken hebben met verhalen uit de bijbel. Uiteraard kunnen alle kinderen, dus ook de niet-christelijke, deelnemen aan deze activiteiten, maar men wordt er niet toe verplicht. Kinderopvang ROMI heeft niet de intentie kinderen te onderrichten als zijnde een zondagschool. Men wil ondersteuning bieden als een verlengstuk van de thuissituatie.
- Tijdens eet- en drinkmomenten worden kinderen begeleid in de juiste manieren: zoals kauwen met de mond dicht; niet boeren; niet schrokken; niet spelen met eten; wachten met van tafel gaan totdat er gedankt is.
- Daarnaast zijn er afspraken als: niet klimmen of klauteren op de bank of tafel of rennen op de groep of gang. Niet slaan; schelden of schreeuwen.
- Knutselactiviteiten doen we op de daarvoor bestemde plekken

Om je sociaal competent te kunnen gedragen, heb je **kennis, vaardigheden** en een **juiste houding** nodig. Bijvoorbeeld, je moet niet alleen weten wanneer en hoe je 'sorry' zegt, je moet het willen en durven zeggen en het vervolgens ook doen.

Sociaal competent gedrag bestaat uit een hele serie sociaal competente gedragingen. Kennis, vaardigheden en houding zijn als het ware de gereedschappen voor sociaal competent gedrag, zoals aardig doen en jezelf presenteren. Maar er is meer. Ieder **gedrag** wordt **gekleurd door de waarden en normen** die in de samenleving en groep gelden, die bepalen wat passend gedrag is.

- **Ervaringen delen:** delen met anderen wat je bezighoudt, zowel positieve als negatieve ervaringen. Dus bijv. aan tafel in de groep vertellen wat je meegemaakt hebt in het weekend. Misschien was het iets heel leuks of misschien wel iets engs of spannends.

- **Aardig doen:** de ander op een positieve manier benaderen en zorg dragen voor anderen. Bijv. wanneer iemand ziet dat een groepsgenootje verdrietig is, hem/haar troosten.
- **Samen spelen en werken:** Samen met anderen iets tot stand brengen. Hierbij zijn samen overleggen, afspraken maken en inbrengen van ideeën belangrijk.
- **Een taak uitvoeren:** Omgaan met taken en opdrachten, zowel schoolse en andere taken, zoals het hulpje van die dag zijn, speelgoed opruimen, je beker weer op het dienblad terug zetten.
- **Een keuze maken:** De manier waarop je kiest en beslist en of je eigen keuzes kunt maken. Bijvoorbeeld: kiezen waarmee je wilt spelen, terugkomen op een beslissing. Als ze klein zijn, worden de keuzemogelijkheden wat verkleind en naar gelang de leeftijd uitgebreid.
- **Opkomen voor jezelf:** Omgaan met weerstand van anderen en voor jezelf zorgen.
- **Omgaan met ruzie:** Op een goed manier conflicten oplossen. Bijvoorbeeld: naar een ander luisteren bij een ruzie, een compromis sluiten.

Het stimuleren van de ontwikkeling

Een dreumes en peuter ontwikkelt zich spelenderwijs. We stimuleren de ontwikkeling door te zorgen voor een uitdagende en betekenisvolle omgeving, het spelen van leuke spelletjes, het doen van leuke activiteiten en uitstapjes en het aanbieden van geschikt speelgoed.

Op de groepen werken ze gedurende een aantal weken aan een thema. De groepsruimte wordt ingericht in de sfeer van het thema. Er worden attributen als voorbeeld neergelegd op bijv. de thematafel. Er worden hoekjes gecreëerd zodat kinderen kunnen spelen met thema gerelateerde materialen. Soms wordt er iemand uitgenodigd die bijv. wat over zijn beroep verteld; men gaat met de kinderen buiten de muren van het pand de wereld in, afhankelijk van het thema. Er worden liedjes gezongen die met het thema te maken hebben. En er worden werkjes gemaakt die gelinkt zijn aan het thema.

Observeren

Observaties vinden standaard plaats met 2 jaar en 9 maanden en 3 jaar en 9 maanden. Deze observaties worden gedaan aan de hand van observatieformulieren. Deze formulieren worden, met toestemming van de ouders, met het 4^e jaar naar de desbetreffende basisschool gestuurd.

In de observatie komen de volgende zaken naar voren:

Taalontwikkeling mondeling; auditieve waarneming; beginnende geletterdheid; voorbereidend rekenen visuele waarneming; taakgerichtheid en zelfstandigheid; de grove motoriek; de fijne motoriek; het spel-werk-gedrag/spelontwikkeling; welbevinden.

*Mogelijk kan het observatieformulier per gemeente iets verschillen van elkaar maar de punten zijn gelijk.

Wanneer men zorgen heeft om de ontwikkeling van het kind, zal dit besproken worden met de ouders. In overleg met hen wordt de wijkverpleegkundige namens het CJG (centrum jeugd en gezin) ingeschakeld. Zij zal dan komen observeren en aan de hand daarvan zal een handelingsplan worden opgesteld voor ouder; kind en medewerkers. Daarnaast kan contact met derden worden gelegd of er wordt een indicatie afgegeven zodat er een VE-programma aangeboden kan worden aan het kind.

Tussen pedagogisch medewerkers en ouders vinden conform het handelingsplan regelmatig gesprekken plaats en bij een indicatie zal er een warme overdracht naar school worden gedaan.

Wanneer de pedagogisch medewerker zich zorgen maakt om het welzijn van het kind, zal dit met de ouders worden besproken. Tevens is de manager of directeur reeds ingelicht. Men zal eventueel een advies geven om contact op te nemen met derden zoals het CJG voor bijvoorbeeld handvatten bij de opvoeding.

Kinderopvang ROMI heeft een protocol opgesteld hoe hiermee om te gaan. Deze is op te vragen bij de klantenservice.

Voorschoolse educatie

Met voorschoolse educatie wordt bedoeld dat voor het reguliere taalaanbod of taalmethode aandacht wordt besteed aan taalontwikkeling door middel van een programma. Het zogenaamde VE programma. Vroegschoolse educatie begint op de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf en loopt door tot de eerste groepen van de basisschool. Alle kinderen krijgen VE lesstof aangeboden. Doelgroepkinderen die een indicatie hebben vanuit het consultatiebureau, krijgen een 'op maat' gemaakt programma.

Het zijn geen losstaande lessen maar bij alles wat er op een groep gebeurt, speelt het programma ook een rol, ook als er niet aan activiteiten van het programma wordt gewerkt.

Zie voor verdere informatie betreffende details van de locaties betreffende VE, zie bijlage 1.

Zie voor het complete VE pedagogisch beleidsplan bijlage 3

Doel VE

Het doel van VE is om te voorkomen dat kinderen achterblijven bij hun ontwikkeling. Kinderen worden via speciale onderwijsprogramma's daarbij geholpen. Er zijn verschillende programma's daarvoor. ROMI gebruikt Peuterplein, Uk en Puk.

In de praktijk zijn met VE-programma's overwegend positieve resultaten bereikt. Bij de ontwikkeling van de programma's is aangesloten op de meeste inzichten over hoe de ontwikkeling van jonge kinderen verloopt en hoe we die zo goed mogelijk kunnen stimuleren.

Doelgroepkinderen

Kinderopvang ROMI biedt ook VE aan voor doelgroepkinderen op alle locaties binnen de gemeente Elburg en Oldebroek. Wanneer het kind een indicatie heeft gekregen van het consultatiebureau, kan hij/zij VE aangeboden krijgen die op maat gemaakt wordt.

De medewerkers hebben een VE-diploma en zijn geschoold om VE aan te bieden. Bij nieuwe medewerkers wordt een planning gemaakt wanneer deze de VE-opleiding gaan volgen. Daarnaast hebben de medewerkers de taaltoets 3F gedaan. Beide diploma's naast hun beroepsdiploma, zijn nodig om op een VE groep te werken.

Signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of zorgen om het kind

De ontwikkeling van een kind gaat niet altijd vanzelf. Soms zijn er vragen, twijfels en onzekerheden over de opvoeding of de ontwikkeling van een kind. De kinderopvang vervult hierbij een signalerende en/of ondersteunende rol.

Signaleren wil zeggen dat pedagogisch medewerkers tekenen of signalen opmerken, die mogelijk te maken hebben met afwijkend gedrag of met een afwijking van de normale ontwikkeling. Door hun opleiding en ervaring in het werken met kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep, zijn pedagogisch medewerkers in staat kinderen op te merken die zich anders gedragen of ontwikkelen dan hun leeftijdsgenootjes. Wanneer bijvoorbeeld een ontwikkelingsstoornis vroegtijdig wordt gesignaleerd, kan in sommige gevallen voorkomen worden dat er zich verdere problemen ontwikkelen. Ook kan er op tijd bekeken worden aan welke (extra) zorg het kind behoefte heeft.

Signalering behoort tot het werkterrein van de kinderopvang, echter het stellen van een diagnose is niet onze taak en zal dan ook niet door ons worden gedaan.

Bij bijzonderheden in de ontwikkeling, zal de mentor van het kindje in kaart brengen waar men zich zorgen over maakt. Vervolgens zal dit benoemd worden naar ouders en zal worden geïnformeerd of zij dit herkennen. Daarna zal in overleg met de ouders en alleen met toestemming een jeugdverpleegkundige komen observeren. Zo nodig zal er, alleen mogelijk met een indicatie, VE worden aangeboden.

Daarnaast zal er een handelingsplan worden opgesteld. De manager is van de hele situatie op de hoogte.

Bij het signaleren van zorgelijke opvoedsituaties, zal de mentor van het kindje in kaart brengen waar men zich zorgen over maakt. Vervolgens zal dit benoemd worden naar ouders en zal worden geïnformeerd of zij dit herkennen. Er worden concrete afspraken met ouders gemaakt en/of de pedagogisch medewerker geeft het advies contact op te nemen met het CJG of huisarts.

Hier worden dan concrete data voor afgesproken, evenals een evaluatiemoment.

In overleg met de ouders kan er ook een jeugdverpleegkundige van het CJG komen voor collegiale consultatie of kan de situatie anoniem besproken worden in het ZAT-team.

In het protocol Meldcode kindermishandeling staan deze stappen uitgebreider omschreven.

Als kinderopvangorganisatie is Kinderopvang ROMI verplicht om de wettelijke landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zo nodig te gebruiken.

[Wijze waarop de ontwikkeling van het jonge kind wordt gestimuleerd, in het bijzonder op de gebieden sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, motoriek en rekenen](#)

Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de peuterperiode neemt de persoonlijkheidsontwikkeling een belangrijke plaats in. De peuter leert dat het een eigen persoon is los van anderen, met eigen wensen en verlangens en een eigen wil. Voor de ontwikkeling van het gevoelsleven is een veilige en vertrouwde omgeving, waarin een peuter zich geaccepteerd en gerespecteerd voelt belangrijk. Een peuter leert in deze periode omgaan met gevoelens als boosheid, verdriet of blijdschap. De pedagogisch medewerker kan door voorbeeldgedrag en het benoemen van emoties laten zien hoe je goed kunt omgaan met gevoelens.

De peuter is nog erg gericht op zijn eigen wereld. Hij kan zich nog niet verplaatsen in wat een ander voelt en kan nog niet zo goed rekening houden met een ander. In de peuterfase leert de peuter dan ook de beginselen van samenspelen. De peuter merkt dat zijn gedrag reacties oproept die hij zelf mee bepaalt. Hij ervaart al snel welk gedrag waardering en bewondering oproept en welk niet. Door de peuter te stimuleren en complimenten te geven voor wat hij kan en bedenkt, ontwikkelt de peuter zijn zelfvertrouwen.

Door bewuste ontmoetingsmomenten te creëren, zoals in de kring, het samen eten, het vieren van een verjaardag, stimuleren de pedagogisch medewerkers de peuters om betrokken te zijn bij elkaar en om emoties te delen. Peuters leren in de omgang met elkaar ook dat het belangrijk is om met elkaar rekening te houden, om naar elkaar te luisteren en om samen een oplossing te bedenken. De pedagogisch medewerkers ondersteunen en stimuleren de peuters hierin waar mogelijk. Een goede voorbeeldhouding van de pedagogisch medewerker is hierbij nadrukkelijk van invloed. Ook wordt er bewust gezocht naar momenten om peuters meer individuele aandacht te geven, bijv. tijdens het vrij spelen of door samen een boekje te lezen.

Peuters hebben behoefte aan een duidelijke, gestructureerde dagindeling. Deze geeft houvast en veiligheid. Om de structuur van de dag inzichtelijk te maken voor de peuters wordt gewerkt met dagritmekaarten. Deze dagritmekaarten worden elk dagdeel door de pedagogisch medewerker gebruikt en besproken met de peuters. Voor de peuters die nog maar net op de peuterstartgroep zijn hebben de dagritmekaarten ook een duidelijke functie in het wenproces.

Ontwikkeling identiteit, zelfbeeld en zelfredzaamheid

De pedagogisch medewerker kijkt en luistert goed naar de peuter. Zij proberen steeds te begrijpen wat de peuter bedoelt en wat er in de peuter omgaat. De pedagogisch medewerker tracht vanuit een aandachtige en observerende houding het gedrag, de verbale en non verbale uitingen van de peuter zo goed mogelijk te interpreteren. Hierbij is aandacht en respect voor de eigen wijze en het eigen niveau waarop iedere peuter zich ontwikkelt. Door aan te sluiten bij datgene wat een peuter laat zien en horen, door gevoelens van peuters serieus te nemen en te benoemen, ondersteunt de pedagogisch medewerker de peuter niet alleen in de ontwikkeling van hun eigen identiteit en positief zelfbeeld, maar ook in de ontwikkeling van zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.

Een peuter wordt geleerd om te gaan met een moeilijke situatie. De pedagogisch medewerker stimuleert in het zelf bedenken van oplossingen. Dat kan zijn bij het maken van bijv. een knutselwerkje of puzzel, maar ook bij het oplossen van problemen tussen peuters onderling.

In principe wordt geprobeerd dat peuters onderling zelf conflicten oplossen. Afhankelijk van de leeftijd en van datgene waar peuters om vragen, biedt de pedagogisch medewerker hulp. Hierbij zal er actief naar peuters worden geluisterd en zal het gevoel van iedere peuter serieus worden genomen.

Peuters worden gestimuleerd om eigen verantwoordelijkheid te nemen. Zij worden bewust gemaakt van het verband tussen het eigen gedrag en de reactie van een ander hierop. Het gedrag en de gevoelens van de ander worden benoemd door de pedagogisch medewerker. Peuters wordt geleerd om consequenties van het eigen gedrag beter te begrijpen en daarvoor zover mogelijk al vooraf rekening mee te houden.

Ontwikkeling van de taal en verstandelijke/cognitieve ontwikkeling

Er wordt veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling en beheersing van de Nederlandse taal. Taal is belangrijk om je te uiten, om gevoelens onder woorden te kunnen brengen en om steeds beter te leren nadenken.

We werken met thema's die aansluiten op de leefwereld van de peuters. Binnen deze thema's dagen we de peuters uit hun taal verder te ontwikkelen. Door bij deze thema's allerlei (taal)activiteiten aan te bieden leert de peuter nieuwe woorden, beter praten en nadenken over vragen. Met de afwisselende activiteiten proberen we zoveel mogelijk maatwerk aan te bieden, afgestemd op het niveau en de behoefte van de peuter.

Om taal te stimuleren maken we gebruik van ondersteunende gebaren, picto's en plaatjes. Al spelend met elkaar en met het aangeboden speelgoed leren peuters voorwerpen en eigenschappen te onderscheiden en te herkennen.

De begripsvorming en het abstracte denken worden gestimuleerd. De peuters leren om verbanden te leggen tussen verschillende gebeurtenissen en om zelfstandig oplossingen voor problemen te bedenken.

De verstandelijke ontwikkeling wordt ook gestimuleerd door het aanbieden van materialen als puzzels, constructiemateriaal en spelletjes op het juiste niveau.

Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling is gericht op een toenemende lichaamsbeheersing. Al spelend bewegen peuters zich en al bewegend spelen ze. Het gaat bij de motorische ontwikkeling om het leren beheersen van je lichaam. Bij peuters is er op het motorische vlak een snelle ontwikkeling te zien. Peuters hebben een enorme bewegingsdrang. Ze hebben behoefte aan rennen, springen, rollen, fietsen, dansen en bewegingsspelletjes; dit is de grove motoriek. En ook vinden ze het interessant om van alles vast te pakken, uit elkaar te halen, te scheuren en te knippen, dit is de fijne motoriek. Op de peuterstartgroep zijn veel materialen aanwezig om met de motoriek te oefenen. Ook zijn er veel activiteiten waarbij het lijf de hoofdrol speelt zoals: buiten spelen, dansen, bewegingsspelletjes, enz.

Door het voortdurend stimuleren van de lichamelijke ontwikkeling van de peuter, wordt deze ook steeds zelfstandiger en krijgt het steeds meer zelfvertrouwen.

[Wijze waarop de ontwikkeling van de peuters wordt gevolgd en de wijze waarop het aanbod van voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd.](#)

Volgen en signaleren

Elke peuter heeft een eigen mentor. De mentor is de pedagogisch medewerker die de peuter tijdens de periode op de peuterstartgroep onder haar hoede heeft en voor ouders het aanspreekpunt is.

Bij de kennismaking op de groep horen de ouders wie de mentor is van hun peuter. In het volgen van de ontwikkeling van de peuter zijn er 3 vastgestelde contactmomenten met de mentor. 1. Kennismaking 2. 10 minutengesprek rond 2jaar en 9maanden (bij ve verplicht)na de observatie 3. 3jaar en 9maanden (bij ve verplicht) en na observatie.

Op de peuterstartgroepen wordt gewerkt met het peutervolgsysteem van het VE-programma waar in die gemeente mee gewerkt wordt(zie bijlage1). Er wordt gekeken naar de stappen die een peuter maakt.

Punten waar op gescoord wordt zijn:

Taalontwikkeling, voorbereidend rekenen, muziek, sociaal emotioneel, zelfredzaamheid, grove motoriek, fijne motoriek en spel-werk-gedrag. Score +,+/-,- zijn de keuze mogelijkheden. Door de 2 metingen kan je zien waar vooruitgang is geboekt en waar niet. Na deze observaties kan het plan worden bijgesteld. De observatieformulieren zijn per gemeente verschillend dus kunnen qua lay-out verschillen. Maar de basis is gelijk.

Bij een VE-indicatie en/of bij peuters met zorg wordt vanaf 2019 de pedagogisch coach en/of intern begeleider ingeschakeld. Standaard wordt bij een VE-indicatie door de pedagogisch medewerker een entreeobservatie gedaan. Deze kan ook worden gebruikt voor een peuter met zorg.

De pedagogisch medewerker, zal na toestemming van de ouders/verzorgers, een aantal observaties doen(21maanden en 45maanden). Het verslag van deze observatie wordt besproken door de pedagogisch medewerker met de ouders/verzorgers.

Het resultaat van de observatie en bespreking kan variëren van tips voor het team van de groep tot de toeleiding van ouders naar externe hulpinstanties zoals b.v. Integrale Vroeghulp. De pedagogisch medewerker heeft regelmatig contact met de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau. De pedagogisch medewerker kan en mag geen diagnose geven op basis van de observatie.

Het inschakelen van externe deskundigen gebeurt alleen als ouders hiervoor expliciet hun toestemming verlenen. Ouders zijn en blijven altijd de eindverantwoordelijke als het gaat om hun peuter.

Aan de hand van deze observaties wordt een plan van aanpak geschreven. Hieronder worden voorbeelden genoemd wat ze kunnen doen om het desbetreffende onderdeel te stimuleren, afhankelijk van wat het nodig heeft. Dit kan in groepsverband of individueel en op elk moment van de dag en op elke plek.

Activiteiten voor stimuleren grove motoriek

1. Lekker buiten spelen zodat het de ruimte krijgt om te ontdekken, uitproberen, experimenteren en te kunnen bewegen en rennen.
2. Buiten (nieuwe) vaardigheden uitproberen en oefenen zoals klimmen, klauteren, glijden, wippen en schommelen.
3. Activiteiten doen die het kind nog moeten ontdekken en uitproberen. Begeleid het kind bij de nieuwe, moeilijke en soms gevaarlijke activiteiten zoals klimmen, klauteren, trap lopen en over een muurtje lopen. Grijp niet direct in. Het kind moet zijn lichaam en de mogelijkheden leren kennen. Maar let wel op dat het kind zich niet ernstig kan verwonden.
4. Het lopen stimuleren door bijv na de wandeling in de bolderwagen naar het bos, daar het kind zelf te laten lopen of het kind mee te laten lopen wanneer er in het pand iets opgehaald moet worden.
5. Verstopperijtje spelen is goed voor verschillende grote motorische vaardigheden zoals kruipen, sluipen, lopen, rennen, klein maken etc.

Activiteiten voor het stimuleren van de fijne motoriek

1. Spelen met klei, zand, water, modder, scheerzeep, vingerverf, krijt, kwasten, stickers etc. Knutselwerkjes maken. Leer het kind vouwen en knippen, scheuren en plakken. Laat het kind veel kleuren met vingerverf, straatkrijt, viltstiften, dikke kleurpotloden etc.
2. Laat het kind spelen met waardeloos materiaal, op deze wijze kan het kind inventief bezig zijn.
3. Geef het kind de ruimte om te construeren met constructiematerialen.
4. Laat het kind sorteren. Sorteren van kralen in verschillende vormen, kleuren, dominostenen maar ook puzzelen.
5. Laat het kind eens uit de andere hand eten, een toren bouwen of tekenen. Of laat het kind in beide handen een viltstift houden om een mooie tekening te maken.

Speel in op de ontwikkeling van d peuter: Kenmerkende activiteiten voor peuters zijn: sorteren op kleur, sorteren op vorm, sorteren op afbeeldingen, gaatjes vullen, rijgen, verven, kleuren, vullen en gieten, prikken en knippen, nadoen, fantaseren, praten, bouwen en construeren, hechten en loslaten, buitenspelen, nadoen, herhalen, praten, luisteren, (hard) geluid maken, ordenen, geborgenheid zoeken, construeren, tekenen, knutselen, begrenzen, buitenspelen.

Activiteiten om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren

1. Leer kinderen kleuren te benoemen, leer ze tellen en kennismaken met letters. Dit stimuleren kan spelenderwijs door bijv. de kleur van de auto's te benoemen of bomen te tellen.
2. Puzzels stimuleren zelfstandig denken en inzicht. Let op de juiste moeilijkheidsgraad.
3. Geef kinderen kleine opdrachtjes zoals zelf de schoenen uit/aan doen; leer ze wat de voorkant van een trui is of wat het verschil is tussen knopen en een ritssluiting.

4. Zorg voor voldoende materialen zodat ze sociale rollen en dagelijkse gebeurtenissen kunnen uitbeelden. Denk aan namaak-eten in een keuken, spulletjes verkopen in een winkeltje, verkleedkleden etc.
5. Laat kinderen meehelpen met kleine huishoudelijke klusjes zoals helpen met bekertjes opruimen of deze zelf mogen schoonmaken.
6. Wanneer ze drie zijn, vinden ze het benoemen van kleuren niet meer zo interessant, maar het werken met kleuren des te meer. Dus het mengen van verf; of het aanbieden van houten kralen van verschillende vormen en grootte, stimuleren kinderen om te tellen, sorteren en bijvoorbeeld te rijgen.
7. Het oefenen van wiskundige basisvormen dmv het oefenen met puzzels met cirkels, vierkanten en ovals.
8. Knutselen met allerlei materialen zoals klei, zand, water, karton zijn goed voor de ontwikkeling.
9. Tussen het derde en vierde jaar vinden ze tekenen en kleuren steeds interessanter. Het krassen en rondjes tekenen, maakt plaats voor de eerste kop-poot tekeningen. Hierdoor doet het kind verdere kleurenkennis op en krijgt het nog meer begrip van vormen en de wereld om zich heen.

Speelgoedtips: *alfabetpuzzel, letterpuzzel, constructie- en bouwspeelgoed, poppenhuis, speelgoedmicroscop en vergrootglas, verkleedkleden en maskers, magnetische cijfers, een speelradiootje.*

Activiteiten om sociale vaardigheden te stimuleren

1. Geef het kind de ruimte om te spelen met groepsgenootjes van dezelfde leeftijd, maar ook oudere en jongere kinderen.
2. Bied voldoende materialen en hoekjes aan om het 'doen alsof' na te kunnen bootsen of een rollenspel te spelen.
3. Leer het kind over zichzelf en de wereld waarin hij leeft dmv verhalen te vertellen waar het kind de hoofdrol in speelt, of bekende foto's/ dagritmekaarten te bekijken en gevoelens en emoties te benoemen door middel van het maken van gezichtsuitdrukkingen of met behulp van plaatjes.
4. Versterk het gevoel van eigenwaarde door je waardering uit te spreken over het kindje.
5. Door gebruik te maken van de pop van het VE programma kan je het gedrag van het kind en welk effect dit heeft op andere kinderen in verhaalvorm inzichtelijk maken.
6. Laat zien wat geven om anderen is. Kinderen kunnen het uiten van hun liefde en zorgzaam gedrag oefenen op een pop, knuffel of bijv. een dier.

7. Ga met de kinderen erop uit, de wijde wereld in. En stimuleer vragen te stellen in bijv. de bibliotheek of winkel.
8. Stimuleer kinderen hun speelgoed weer op te ruimen of hun beker op het aanrecht te zetten.
9. Leer het kind op zijn beurt te wachten. Dus geef het kind niet altijd als eerste iets, maar wissel dat af in de groep.
10. Leer het kind niemand in de rede te vallen en leer hem te wachten en behoeften uit te stellen. Als pedagogisch medewerker kan je dit oefenen door jezelf niet te laten onderbreken tijdens een gesprek, maar eerst de zin af te maken(dus niet een heel gesprek!) en dan pas het kind aan het woord te laten. Je kan ook zeggen dat het kind even moet wachten totdat het gesprek klaar is. Laat het niet te lang wachten en geef het kind een compliment als het goed gewacht heeft.
11. Aanbieden van simpele bordspelletjes vanaf 3 jaar. Winnen, verliezen, wachten, delen, regels volgen, zijn allemaal vaardigheden die geoefend worden.

Let op: *In zijn algemeenheid is sociaal contact, samenspelen, praten goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.*

Activiteiten om de taalontwikkeling te stimuleren

1. Praten is heel belangrijk en het benoemen wat er te zien is op de peuterspeelzaal en buiten. Een peuter raakt ook geïnteresseerd in de kleuren van dingen, het tellen van dingen, voorzetsels, bijvoeglijke naamwoorden zoals groot en klein. Speel hierop in.
2. Doe spelletjes met de kinderen zoals puzzels, plaatjesmemory en het opzeggen van rijmversjes.
3. Stimuleer het samenspelen door middel van het aanbieden van hoekjes zodat zij alledaagse activiteiten kunnen naspelen.
4. Lees elke dag voor. Maak gebruik van het abonnement bij de bieb. Bezoek samen de bibliotheek.
5. Stimuleer de taal en fantasie door samen te spelen met vingerpoppetjes en/of handpoppen zoals die van het VE pakket.
6. Samen rijmwoorden maken en het benoemen van smaken.
7. Speel woordenlotto. Begin eenvoudig met 3 letters.
8. Laat het kind kennismaken met poëzie. Kinderen kunnen al vrij snel simpele gedichtjes van een paar regels leren.

Let op: *In zijn algemeenheid is sociaal contact en samenspelen goed voor de spraak- en taalontwikkeling.*

Activiteiten om het rekenen te stimuleren

1. Bouwen (meten, begrippen als groot en klein)
2. Ga samen met de kinderen bijv. tellen van bekers of pepernoten.
3. Benoem in de kring de leeftijden van de kinderen
4. Stimuleer de kinderen om naast elkaar te gaan staan om elkaar te meten of om te vergelijken
5. Benoem kleuren en vormen
6. Wedstrijdje op het plein met rennen
7. Doe spelletjes waarbij ze moeten klimmen en klauteren (begrippen als hoog, laag, erdoorheen)

Overdracht van kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang en/of basisschool

Onder overdracht verstaan we: 'Alle regels, procedures en praktijken/gewoontes die de pedagogisch medewerkers bij Kinderopvang ROMI hanteren bij de overgang van een kind van kinderdagverblijf/peuterspeelzaal naar buitenschoolse opvang en/ of de basisschool'.

' Een goede overdracht van het kinderdagverblijf/ peuterspeelzaal naar de buitenschoolse opvang en het primair onderwijs, waarbij organisaties en ouders samen optrekken, komt ten goede aan het kind en draagt bij aan de continuïteit in ouderbetrokkenheid. De term overdracht wordt hier dus breed bedoeld: alles wat er komt kijken voor, tijdens en na de overgang van een kind naar de basisschool. Overgang is de term die we hanteren voor het daadwerkelijke moment dat het kind naar de buitenschoolse opvang/ basisschool gaat en deze term gebruiken we als we vanuit het perspectief van ouders en hun kinderen schrijven.

Hoe de overdracht verloopt, verschilt: te beginnen bij alleen een schriftelijke overdracht tot en met een gezamenlijke aanpak van kindcentra, school en ouders van wennen en overdracht. Dit gebeurt in geval van een warme overdracht bij doelgroepkinderen.

Op veel locaties verloop de overdracht als volgt. Voordat het kind vier jaar wordt, hebben de ouders een school gekozen. De kinderopvang bereidt zich voor op het afscheid nemen. Het kind is met de ouders dan meestal al een keer op de basisschool geweest en heeft meestal een aantal wenmomenten met en zonder ouders achter de rug. De eerste periode in groep 1 van de basisschool is vaak een wenperiode van een aantal weken.

Kinderopvangcentra in het algemeen, gemeentes en scholen hanteren de termen 'warme' en 'koude' overdracht. Bij een warme overdracht vindt er een gesprek plaats tussen de kinderopvang en de school, al dan niet met ouders. Bij een koude overdracht draagt de kinderopvang wel gegevens over, maar is er geen gesprek. Ook komt het voor dat er geen overdracht is, wanneer ouders hier geen akkoord voor hebben gegeven. In dat geval is er een afscheid bij de kinderopvang en een wenperiode op school, maar worden er geen gegevens overgedragen.

Overdrachtdossier

Met overdrachtdossier bedoelen wij alle gegevens die door het kinderdagverblijf en/of de ouders worden overgedragen aan de school en/of buitenschoolse opvang. Een overdrachtsformulier kan daar deel van uitmaken, maar ook verslagen van oudergesprekken, van observatieformulieren enzovoorts.

Vanaf het moment dat een kind op de kinderopvang is aangemeld, verzamelen de pedagogisch medewerkers gegevens over het kind. We maken bij ROMI gebruik van observatielijsten. Ouders en pedagogisch medewerkers zijn regelmatig in gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze waarop het kind begeleid kan worden. Over het algemeen vindt er één keer per jaar een formeel gesprek plaats, waarbij de gegevens met de ouders worden besproken. De observatie- en eventuele toetsgegevens komen terecht in een overdrachtsformulier. Observaties vinden plaats met 2jaar en 9 maanden en nogmaals met 3 jaar en 9 maanden.

Het overdrachtsformulier geeft informatie over het kind, zodat de school/buitenschoolse opvang een indruk krijgt van de ontwikkeling van een kind. Voor kinderen die extra zorg nodig hebben, kan de school direct een ondersteuningsplan opstellen. De gegevens worden vervolgens overgedragen, wel of niet in combinatie met een gesprek, waarbij ouders soms ook aanwezig zijn.

Met behulp van een portfolio kunnen observatie- en eventuele toetsgegevens van kinderen worden aangevuld met materialen en gegevens over de bredere ontwikkeling en ervaringen van het kind.

Verschillende vormen van overdracht

De intensiteit van de betrokkenheid van de ouders bij de overdracht verschilt. Hieronder geven wij dat in een oplopende schaal aan.

- Ouders zijn degenen die de schakel vormen tussen kinderdagverblijf en school/buitenschoolse opvang. Er is geen contact tussen beide organisaties en er is geen overdrachtdossier.
- Ouders ontvangen het overdrachtdossier en het is aan de ouders of zij dat dan ondertekenen. Kinderopvang ROMI stuurt het dan op naar de desbetreffende school. De buitenschoolse opvang wordt op de hoogte gesteld van de komst van het kind en kan het overdrachtdossier opvragen. De klantenservice beheert het kinddossier.
- Ouders hebben (bij het ondertekenen van de observatieformulieren) aangegeven dat zij het goed vinden dat het kinderdagverblijf rechtstreeks het overdrachtdossier doorgeeft aan de school/buitenschoolse opvang. Het wordt altijd besproken met de ouders na de laatste observatie wanneer het kind 3jaar en 9 maanden is.
- De pedagogisch medewerkers hebben een gesprek met de ouders, waarbij zij samen het overdrachtdossier bekijken en bespreken. Het is aan Kinderopvang ROMI om het door te geven.
- Het overdrachtdossier wordt via een warme overdracht (dit geldt alleen voor doelgroepkinderen die een verwijzing van het consultatiebureau hebben) tussen de pedagogisch medewerker en de leerkracht besproken. De ouders zijn er niet bij aanwezig.

- Het overdrachtsgesprek vindt plaats met de ouders, pedagogisch medewerker, de leerkracht en eventueel de intern begeleider.
- De wijze van overdracht is afgestemd op het kind en behoeften van ouders.

Hoofdstuk 3 De groep en nabije omgeving

De groepen

Kinderen en medewerkers horen bij elkaar in een vaste groep. Kinderopvang ROMI ziet de groep als uitdaging. In de groep zitten kinderen die allemaal anders zijn. Die diversiteit maakt de groep tot een bron van ervaringen. Door allerlei rituelen, zoals samen een liedje zingen voor het eten, ervaren ze dat alle kinderen hierbij horen.

De groep is de perfecte plek voor het leren van sociale competenties zoals: leren delen, op je beurt wachten, rekening houden met elkaar, elkaar helpen en vertrouwen, opkomen voor jezelf en anderen, het delen van emoties. Dit zijn allemaal ervaringen die kinderen in een groep dagelijks meemaken en die hen op een positieve vormen. Uiteindelijk heeft dit ook een positieve invloed op het ontwikkelen van persoonlijke competenties als veerkracht, weerbaarheid, zelfvertrouwen, creativiteit, flexibiliteit. Dit is wat kinderopvang ROMI de kracht van de groep noemt.

Dagindeling

Kinderdagverblijf

Op het kinderdagverblijf is opvang mogelijk vanaf 06.30uur. Ouders dienen kenbaar te maken wanneer ze hier gebruik van willen maken aangezien de standaardopeningstijd 07.00uur is. Tot 09.30uur kunnen kinderen gebracht worden die structurele of flexibele opvang afnemen. Wanneer kinderen wel op het rooster staan en niet zijn afgemeld, gaan medewerkers vanaf 09.30uur proberen contact te krijgen met de ouders om te vragen of het kind nog komt en wordt dit eventueel aangepast op de lijst. Kinderen vanaf 1 jaar hebben altijd thuis ontbeten. Op deze manier is er voldoende aandacht voor de overdracht en verwelkomen kind.

Uitzondering wanneer kinderen om 06.30uur gebracht worden.

Om 09.30uur wordt er fruit gegeten en gaan ze wat drinken. Het drinken wat verstrekt wordt is Roosvicee of ranja. Bij nog niet gestilde dorst krijgt het kind extra water.

Aansluitend wordt er een verhaal uit de bijbel verteld. Hierna worden christelijke en algemene liedjes gezongen. Aansluitend wordt aan het (christelijke)thema gewerkt en gaan kinderen buitenspelen.

Tussen de middag gaan de kinderen lunchen. De peuters mogen in principe maximaal 3 broodjes en een rijstwafel of cracker.

De baby's krijgen maximaal 2 broodjes en een rijstwafel of luchtige cracker, afhankelijk van de leeftijd. Als drinken krijgen ze tussen de middag melk of karnemelk.

Uiteraard krijgen de nul-jarigen de voeding volgens het schema van thuis (flesvoeding of borstvoeding moet gekoeld aangeleverd worden), wanneer het kind ruim 1 jaar is, gaat het langzaam mee in het ritme van de peuters.

De kinderen die gaan slapen, worden naar bed gebracht. De anderen gaan vrij spelen.

Halverwege de middag gaan ze drinken en crackertje of rijstwafel eten met smeerkaas 30+ of smeerworst.

Vervolgens gaan de kinderen buiten spelen of een creatieve activiteit doen. Tussendoor vinden uiteraard toiletbezoeken en verschoonrondes plaats.

Kinderen kunnen tussen 16-18uur worden opgehaald bij structurele of flexibele opvang. Aan het begin van de dag en het einde van de dag vindt het contact met ouders plaats waarbij de overdracht wordt gedaan waarbij de bijzonderheden van die dag worden doorgenomen.

Overigens vinden er naast deze standaard planning ook nog andere activiteiten plaats zoals het peuterproject waarbij de peuters op bezoek gaan bij de ouders. Het onderlinge contact is van onschatbare waarde en heeft een positief effect op jong en oud.

De groepen zijn zelfsturend en mogen dan ook besluiten om soms af te wijken van het standaardprogramma wanneer zij bijvoorbeeld werken aan een thema en iemand van buitenaf laten komen om wat te vertellen of bijvoorbeeld naar de kinderboerderij te gaan in verband met een thema.

Het kinderdagverblijf is geopend tot 18.00uur. Verlengde opvang is mogelijk tot 18.30uur. Ouders dienen dit vooraf kenbaar te maken.

[Peuterspeelzaal](#)

Bij de peuterspeelzaal is de invulling wat schoolser ter voorbereiding op de basisschool. Men leert daar in de kring te zitten; op elkaar te wachten et cetera. Ook daar hebben ze een vaste indeling die overigens per locatie iets zou kunnen afwijken van de grote lijnen.

Vanaf 08.30uur is er inloop. Ouders kunnen zaken doorgeven aan de pedagogisch medewerkers of kunnen even met hun kind een boekje lezen of iets dergelijks.

Vanaf 08.45uur begint de peuterspeelzaal en wordt dan ook verwacht dat alle kinderen er zijn. Er worden liedjes gezongen; christelijke en algemene. Er wordt uit de bijbel voorgelezen en volgens de planning, gerelateerd aan het thema, worden er activiteiten aangeboden.

De groepen zijn zelfsturend en mogen dan ook besluiten om soms af te wijken van het standaardprogramma wanneer zij bijvoorbeeld werken aan een thema en iemand van buitenaf laten komen om wat te vertellen of bijvoorbeeld naar de kinderboerderij gaan in verband met een thema.

VE gaat als een rode draad door de ochtend heen. En doelgroepkinderen krijgen extra activiteiten aangeboden die aansluiten bij hun behoeftes en behandelingsplan.

Kinderen drinken tussendoor ranja en bij dorst nog extra water. Daarnaast krijgen ze een biskuitje of speculaasje.

De ochtend duurt 3,5uur. Afhankelijk per locatie zijn de tijden van 08.30-12.00 of 08.45-12.15uur (zie bijlage 2).

Kinderen die voor de rest van de dag ook gebruik maken van het kinderdagverblijf worden dan naar het kinderdagverblijf gebracht.

[Binnen](#)

Een goede ingerichte ruimte nodigt uit tot spelen, ontdekken of gezellig samen zijn.

Tafelmomenten zijn vaste momenten op de dag. Door de voorspelbaarheid wanneer deze plaatsvinden, biedt dat kinderen structuur en herkenning. En ook andere dagelijkse

terugkerende zaken als bijvoorbeeld het Bijbelmoment of het zingen van liedjes, geeft kinderen duidelijkheid. Op sommige groepen wordt gewerkt met dagritme kaarten om het dagprogramma nog inzichtelijker te maken.

In elke ruimte zijn verschillende plekken met eigen sfeer en mogelijkheden, waar kinderen hun eigen spel kunnen ontdekken en waar medewerkers de kinderen goed kunnen observeren en inspireren. En ook uitwijken naar het speellokaal behoort bij sommige locaties tot de mogelijkheid.

Er zijn hoeken gecreëerd die aansluiten bij het thema (VE). Bij het kinderdagverblijf kennen we verticale groepen (0-4 jaar) maar daarnaast hebben we op sommige locaties ook peuterplusgroepen (horizontale groep, onderdeel van het kinderdagverblijf). Alle groepen hebben hoeken zoals de bouwhoek of de huishoek. Net zoals het geval is bij de peuterspeelzaal. Bij de verticale groepen zijn tevens speciale plekken voor de allerkleinsten gecreëerd.

Alle groepen hebben creatief materiaal. De groepen kunnen kenbaar maken wat ze nodig hebben en de manager zorgt voor de verstrekking van dit creatief materiaal. De creatieve activiteiten zijn soms gekoppeld aan een thema. Thema's duren zes weken en de activiteiten die aangeboden worden, worden aangepast aan de leeftijd van het kind. Bovendien zijn deze activiteiten ontwikkelingsgericht waarbij de motoriek; cognitie; taal gestimuleerd worden.

Buiten

We gaan zoveel mogelijk naar buiten, buitenspelen is essentieel voor de ontwikkeling van het kind. Het vraagt andere vaardigheden en biedt andere mogelijkheden. Buiten ervaar je een andere wereld. Een wereld die uitnodigt tot rennen en fietsen. Enige uitzondering is wanneer er code oranje wordt afgegeven. Dan blijven we met de kinderen binnen.

Buiten spelen daagt uit tot risico's nemen waardoor kinderen zelfstandigheid ontwikkelen. Het ruikt, voelt en klinkt anders. De wereld houdt niet op bij de muren van de opvang. We gaan naar een kinderboerderij, de bibliotheek of een winkel. We zoeken de buitenwereld op, maar laten de buitenwereld ook over de drempel van het kindcentrum komen. We brengen materialen van buiten naar binnen en nodigen bijvoorbeeld mensen uit om op de groep iets te vertellen over hun werk.

Daarnaast biedt de tuin of het plein, afhankelijk per locatie, geschikte speelmaterialen. Op het plein staan voldoende spel en sportmogelijkheden. Sport en spel geven de kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte. Beweging is in alle opzichten goed voor ze. Voor hun motorische ontwikkeling en sociale vaardigheden. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen voldoende de gelegenheid om het terrein te ontdekken. Als het gaat om sociale vaardigheden, zijn vooral teamspelletjes van belang.

Kinderen leren om zelf regels te bedenken en die regels samen te hanteren. Ze leren conflicten op te lossen op oplossingen te verzinnen. Bovendien leren ze omgaan met verliezen en winnen.

Bewegingsruimte

Op sommige locaties kunnen we gebruik maken van een speellokaal. Hier kunnen de kinderen vrij bewegen; dansen. Daarnaast worden er materialen aangeboden zoals hoepels en ballen en dergelijke om bijvoorbeeld spellen mee te doen. Daarnaast wordt er samengewerkt met de school. Als bijvoorbeeld het lokaal ingericht is met meubilair voor bijvoorbeeld apenkooitje, dan mogen wij daar ook gebruik van maken mits de afspraken die gemaakt zijn omtrent veiligheid in acht worden genomen. U kunt daarbij denken aan de hoogte van de kast; het juist opruimen van materialen zodat het geen gevaar oplevert voor de kinderen.

Kinderen mogen nooit zonder toestemming in het speellokaal zijn.

De locatie Oldebroek is de enige locatie die geen speellokaal heeft.

Hoofdstuk 4 Kwaliteit en veiligheid

Huisvesting

Per kind wordt er minimaal het vereiste oppervlak van 3,5m² per kind gehanteerd. De in de ruimte aanwezige kasten, stoelen en dergelijke worden niet afgetrokken van het bruto oppervlakte.

Daarnaast is een aangrenzende, toegankelijke en veilige op leeftijd afgestemde tuin of speelplaats beschikbaar. Deze is omheind en heeft enkele speeltoestellen staan. Elk kind heeft minimaal 3m² buitenspeelruimte nodig.

Groepsgrootte en BKR

In de verticale groepen worden kinderen van 0-4 jaar opgevangen. Bij de horizontale groepen kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. De peuterspeelzaal is ook een horizontale groep voor 2-4 jarigen.

Wat betreft de omvang van de groepen houdt Kinderopvang ROMI zich aan de beleidsregels Kwaliteit Kinderopvang van Ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschap.

ROMI gebruikt <http://1ratio.nl/bkr/#/> om het aantal personeelsleden te bepalen die moet worden ingepland. De algemene lijn in de kindleidsterratio en groepsgrootte in de stamgroepen op het buitenschoolse opvang conform de beleidsregels is de volgende:

leeftijd	Ped.med.	Max. aantal	Ped.med	Max.aantal
0 tot 1 jaar	1	3	2	6
1 tot 2 jaar	1	5	2	10
2 tot 4 jaar	1	8	2	16
3 tot 4 jaar	1	8	2	16
0 tot 2 jaar	1	5*	2 of 3*	9/10*
0 tot 4 jaar	1	6*	2 of 3*	12*

*Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen.

In geval van bijv. vakanties waarbij het kindaantal laag kan zijn, worden kinderen van het kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang soms samengevoegd. De kinderen verblijven dan wel op de kinderdagverblijfgroep. Dit gebeurt ook wanneer een kindaantal dusdanig laag is vanwege het feit dat er nog maar een beperkt aantal kinderen zijn ivm het feit dat een groep nog in de opstartfase zit of dusdanig weinig kinderen heeft waardoor het voor de kinderen gezelliger is om samen te spelen(.

Ouders worden hier dan van op de hoogte gebracht.

Combinatiegroepen dagopvang en buitenschoolse opvang

Kinderopvang ROMI gebruikt dan <http://1ratio.nl/bkr/#/> om het kindleidsterratio uit te rekenen. Maximaal mogen er 16 kinderen dan in de groep zijn.

Zie voor verdere informatie betreffende details van de locaties betreffende BKR, zie bijlage 2.

Zie voor samenvoegen locatie Wezep, zie bijlage 2

[Veiligheid en uitvoering](#)

De kwaliteit en de uitvoering van de werkzaamheden worden gestaafd aan de wet IKK (Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang)

Beleid veiligheid en gezondheid

In het beleid worden grote risico's onderkend en worden maatregelen getroffen. Ook wordt beschreven hoe kinderen geleerd wordt om te gaan met kleine risico's. Het beleid en het daarbij behorende plan van aanpak wordt ontwikkeld samen met de pedagogisch medewerkers. Deze zullen ook doorgesproken worden met de toezichthouder die onaangekondigd een groep bezoekt en inspecteert.

[Kinder-EHBO](#)

Op iedere kinderopvanglocatie moet tijdens openingsuren altijd minimaal één volwassene aanwezig zijn die beschikt over een gecertificeerd 'kinder-EHBO' diploma.

ROMI heeft jaarlijks herhalingslessen en nieuwe medewerkers volgen zo spoedig mogelijk een volledige cursus kinderEHBO. Op deze wijze komen we tegemoet aan de eis van minimaal één volwassene per locatie met een kinderEHBO diploma.

[Verklaring omtrent gedrag en Persoonsregister Kinderopvang](#)

Vanaf juli 2018 dienen alle medewerkers die werken op een locatie met kinderen zich in te hebben geschreven in het Persoonsregister Kinderopvang. Alle medewerkers moeten in het bezit zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) om zich in te kunnen schrijven in het personenregister. Deze VOG mag niet ouder zijn dan 2 maanden. Deze wordt door het ministerie van Justitie verleend nadat bij de aanvraag is gecontroleerd of de desbetreffende persoon in aanraking is geweest met justitie.

Dit geldt ook voor de directie en het kantoorpersoneel dat toegang heeft tot persoonsgegevens van de kinderen die opgevangen worden. Ook personen die tijdens opvanguren structureel aanwezig zijn op de opvanglocatie zoals de klusjes man of stagiaires, moeten zich inschrijven. De directie is verantwoordelijk voor de (ont)koppeling in het register.

[Beleid veiligheid en gezondheid](#)

Kinderopvang ROMI heeft een beleid veiligheid en gezondheid opgesteld en zorgt ervoor dat de pedagogisch medewerkers hier kennis van kunnen nemen en naar handelen, zodat elk kind veilig en gezond opgevangen kan worden.

In dit beleid wordt een concrete beschrijving gegeven hoe er zorg wordt gedragen voor een veilige en gezonde kinderopvang en hoe ROMI er voor zorgt dat het beleid veiligheid en gezondheid een continu proces is binnen de organisatie.

Niet geheel onbelangrijk is dat naast het in kaart brengen van de veiligheids- en gezondheidsrisico's zoals wij deze nu kennen, in het beleid ook een aantal andere facetten opgenomen zijn. In het beleid is aandacht voor het risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten en overige aanwezigen en vooral ook hoe dit wordt voorkomen.

Tevens staat in het beleid de achterwachtregeling beschreven, alsmede het vier-ogen-principe. Deze stonden voorheen in het pedagogisch beleidsplan, maar deze staan vanaf januari 2018 in het beleid veiligheid en gezondheid.

Calamiteiten

In geval van calamiteiten is mevrouw Mulder (algemeen directeur) de eerste die gebeld dient te worden. Mevrouw Mulder is van maandag tot en met woensdag aanwezig op het kantoor in Oldebroek. Daarnaast is de manager, mevrouw Van Veelen, de tweede persoon die gebeld kan worden. Zij is werkzaam op maandagmorgen, dinsdag en donderdag.

Op vrijdag is mevrouw Mulder of de heer Van de Meent(financieel directeur) of mevrouw van Veelen telefonisch bereikbaar.

In het beleid Veiligheid en Gezondheid staan hun telefoonnummers vermeld. Indien, op grond van het kindleidsterratio slechts één beroepskracht in het kindcentrum aanwezig zou zijn, is mevrouw Mulder telefonisch bereikbaar en binnen 15 minuten in het kindcentrum aanwezig in geval van een calamiteit. Alle medewerkers zijn op de hoogte van dat mobiele nummer (maar gezien de kindaantallen is het zeer ongebruikelijk dat een medewerker helemaal alleen in het pand is).

Naast de groepsmedewerker is bovendien altijd iemand van het kinderdagverblijf of de school of het kantoor aanwezig.

Naast kinder-EHBO hebben de medewerkers ook een BHV diploma die jaarlijks herhaald wordt.

Er is een ontruimingsplan per locatie aanwezig.

Hoofdstuk 5 Praktische zaken

Wennen

Het kind komt voor zijn definitieve komst op het kinderdagverblijf wennen op de desbetreffende groep (nadat de intake heeft plaatsgevonden). De pedagogisch medewerker zal contact met de ouder opnemen welke dagdelen dat zullen zijn. We proberen dat zoveel mogelijk te doen op de dagen dat het kindje komt, maar dat is niet altijd mogelijk gezien de kind aantallen. Tevens verwachten we dat ouders dan bereikbaar zijn.

Het kind van het kinderdagverblijf zal twee keer een halve dag of één keer een hele dag wennen, dit in overleg met zijn ouders. Er kan altijd in overleg met ouders worden afgesproken dat er tijdens het wennen telefonisch contact is.

Voor de peuterspeelzaal dient de ouder een vragenlijst in te vullen en deze voor aanvang in te leveren. De eerste keer mag het kindje om 09.00uur komen zodat er in alle rust een overdracht kan plaatsvinden tussen de ouder en de pedagogisch medewerkers. Aangezien de groepen maximaal bezet zijn bij de peuterspeelzaal, kan op verzoek van de ouder het kindje een kijkje komen nemen gedurende een half uur. De ouder moet dan bij het kindje blijven. Maar een hele ochtend meedraaien is niet mogelijk.

[Overgang van kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang](#)

Het kind stroomt niet automatisch door naar de buitenschoolse opvang, tenzij de ouder een inschrijfformulier heeft ingeleverd. Het kindje zal een korte middag op de buitenschoolse opvang wennen. Zij wordt door de pedagogisch medewerker naar de groep gebracht en zal rond 17.00uur weer worden teruggebracht naar het kinderdagverblijf. De ouder wordt benaderd door de medewerker van de buitenschoolse opvang voor het plannen van een intakegesprek.

Wanneer een kindje niet op het kinderdagverblijf heeft gezeten, maar rechtstreeks start op de buitenschoolse opvang, dan kan hij/zij één korte middag meedraaien voordat het contract daadwerkelijk in gaat. Ouders dienen dan wel bereikbaar te zijn. Dit wordt afgesproken door de groep met de ouder wanneer ze ook een afspraak maken voor de intake.

[Overdracht ontwikkeling kind van peuterspeelzaal/kinderdagverblijf naar buitenschoolse opvang](#)

Het observatieformulier wat, na ondertekening van ouders, wordt opgestuurd naar de basisschool (en bij doelgroepkinderen wordt overgedragen bij een warme overdracht), wordt gekopieerd en met medeweten van ouders in het archief van de kindgegevens gedaan. De pedagogisch medewerker van de buitenschoolse opvang kan dit opvragen ter voorbereiding op het intakegesprek.

In geval van een doelgroepkind zal er, naast de warme overdracht naar de school, ook een warme overdracht plaatsvinden tussen kinderdagverblijf/peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang. Middels de ondertekening door ouders op het observatieformulier wordt hier toestemming voor gegeven. Bovendien dient de pedagogisch medewerker dit te melden voordat de ouder ondertekent.

Extra dagdelen

Bij de intake wordt verteld welke groep het kind komt en welke pedagogisch medewerkers hij/zij heeft.

Extra dagdelen kunnen worden aangevraagd via de klantenservice. Deze dagdelen worden achteraf gefactureerd.

Kinderen met een flexibel of uurtje factuurtje contract hebben geen vaste stamgroep, maar aangezien ROMI continuïteit belangrijk vindt, worden ze in principe altijd op dezelfde groep opgevangen. Mocht dit anders zijn, dan wordt contact opgenomen met de ouder.

Kinderen met een structureel contract mogen op 2 stamgroepen worden opgevangen. Een combinatie van peuterspeelzaal en kinderdagverblijf is mogelijk mits daar ook 2 contracten voor op worden gesteld.

Wanneer op een locatie naast de verticale groep ook nog een horizontale kinderdagverblijfgroep is (2-4 jarigen, de zogenaamde peuterplusgroep), gaan kinderen wanneer ze de 2 jarige leeftijd bereiken daar soms ook naar toe. Dit wordt dan naar ouders gecommuniceerd of het kindje ook naar die groep mag als deze open is. Ouders tekenen voor akkoord en de ondertekening komt in de map op de groep.

Kinderen met een flexibel of uurtje factuurtje contract hebben geen vaste stamgroep, maar aangezien ROMI continuïteit belangrijk vindt, worden ze in principe altijd op dezelfde groep opgevangen.

Mentorschap

Vanaf het moment dat een kind start op een groep, wordt deze gekoppeld aan een pedagogisch medewerker. Dit wordt dan de mentor van dit kindje. ROMI vindt het belangrijk dat de mentor het kindje regelmatig ziet, zodat het een goed beeld heeft van de ontwikkeling van het kindje. Ouders krijgen tijdens de intake te horen wie de mentor wordt. Zij weten dan ook bij wie ze terecht kunnen als ze vragen hebben of ergens tegen aanlopen. Uiteraard is het ook toegestaan om vragen bij een andere medewerker neer te leggen.

Daarnaast is er op de groep een lijst aanwezig waarop vermeld staat, welk kind welke mentor heeft.

De mentor voert ook de jaarlijkse 10-minutengesprekken met de ouders en doet de observaties van de kinderen waar zij mentor van is.

3uurs regeling

Op de peuterspeelzaal hebben de medewerkers geen pauze. De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf wel. Deze medewerkers draaien de volgende diensten: 07.00-17.00uur; 07.30-17.30; 08.00-18.00uur. De bezetting van het personeel wordt bepaald door de leeftijd van de kinderen en de groepsgrootte zoals hierboven reeds vermeld is.

De pauzes zijn tussen 12.00uur en 15.00uur. Tijdens deze 3 uur dienen de medewerkers de pauze op te nemen. De helft van de bezetting mag pauze gaan houden zodat tijdens deze 3 uur de bezetting gehalveerd wordt. Dit is een wettelijke regeling om 3uur per dag met onderbezetting te mogen staan.

Wanneer er maar 2 medewerkers op de groep staan, hebben ze pauze tussen 12.30-14.30uur. Dan mogen ze met onderbezetting staan. En tussen 07.30-08.00 en 17.00-17.30uur idem. Totaal is dit 3uur en voldoet het aan de 3uurs regeling.

Dit geldt voor alle locaties en alle groepen. In bijlage 2 staat het nogmaals per groep beschreven.

Verkeer

Met uitstapjes zitten de kinderen zo nodig op peuterstoelen en in de gordel. Zij worden vervoerd volgens de regels van veilig verkeer Nederland. Het is niet toegestaan dat kinderen los vervoerd worden of meer kinderen vervoerd worden dan het aantal gordels wat zich in de auto bevindt. Zo mogelijk gaan de achterdeuren op kinderslot.

Stagiaires

Kinderopvang ROMI is een gecertificeerd en erkend werk- en leerbedrijf en als zodanig geregistreerd door SBB.

Binnen ROMI is er de mogelijkheid gecreëerd om stagiaires te begeleiden. De stagiaire krijgt een stagebegeleidster toegewezen. Om duidelijkheid te geven op de manier waarop wij hen begeleiden en welke eisen wij aan het stellen, is er een stagebeleid opgesteld.

Tussen de stagiaire, opleiding en ROMI wordt een stageovereenkomst gesloten, op basis van de POK van school.

Iedere stagiaire moet ingeschreven staan in het persoonsregister.

De stagebegeleidster houdt zich bezig met de volgende taken:

- werkt samen met de stagiaire op de groep
- Begeleidt de stagiaire tijdens haar stage
- Instrueert en begeleidt de leerling in de vorming van een visie op en over opvoeding en ontwikkeling
- Weet met welke opdrachten de stagiaire bezig is

- Weet wat er van de leerling verwacht wordt, als deze een opdracht uitvoert.
- Bewerkstelligt een zo optimaal mogelijke koppeling tussen theorie en praktijk
- Evalueert de stand van zaken tussentijds met de stagiaire
- Zorgt ervoor dat de stagiaire op de hoogte is van het stagebeleid
- Informeert de manager over het functioneren van de stagiaire
- Voert minimaal 1x per 14 dagen een begeleidingsgesprek waarin het functioneren van de stagiaire centraal staat.
- De proeves worden beoordeeld door de manager. Stagiaires zijn zelf verantwoordelijk voor het inplannen van de proeves

De stagebegeleidster moet zelf ook qua opleidingsniveau voldoen aan het opleidingsniveau van de stagiaire.

De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit. Deze zijn functioneel om de opleidingsdoelen te behalen. De stagiaire staat altijd boventallig.

Een 2^e, 3^e of 4^e jaars kan in geval van ziekte of vakantie formatief worden ingezet maar dit hanteert ROMI alleen in uiterste nood wanneer er geen invallers meer beschikbaar zijn en afhankelijk van de kwaliteiten van de stagiaire(deze zijn meetbaar in haar proevesmap). We hanteren de voorwaarden uit de CAO Kinderopvang wanneer we een stagiaire bij hoge uitzondering inzetten.

Er wordt verwacht dat de stagiaire zelf verantwoordelijkheid draagt voor haar eigen leerproces en dat zij bij problemen tijdig haar stagebegeleidster inschakelt.

De stagiaire doet mee aan de verschillende taken op het kinderdagverblijf, zowel verzorgende als huishoudelijke taken. Niveau 3 en 4 stagiaires worden bij de volgende onderdelen betrokken:

Fles of borstvoeding klaarmaken
 Verschonen van kinderen
 Fruithapje maken/geven
 Kinderen naar bed brengen
 Spelen met de kinderen op de groep
 Activiteiten aanbieden zoals voorlezen, knutselen e.d.
 Dagboekjes schrijven
 Intake gesprek voeren nieuwe klant
 Beleid veiligheid en gezondheid bespreken
 Pedagogisch beleid bespreken
 Deelnemen aan overleggen
 Bij het VE- programma
 Voorbereiden thema met bijbehorende activiteiten
 Observeren kinderen
 Observatielijst invullen
 Overdracht doen onder begeleiding
 Algemene administratie bijwerken

Al deze taken wordt altijd onder toezicht/begeleiding van een pedagogisch medewerker gedaan.

Stagiaires mogen niet temperaturen; de groep afsluiten of openen; medicijnen toedienen.

Bijlage 1.

Voor VE worden verschillende materialen gebruikt. Dit wordt bepaald door de gemeente. De gemeente Oldebroek waaronder de locaties Oldebroek en Wezep vallen, werken met Peuterplein.

De gemeente Elburg waaronder de locaties PWA, het Octaaf en MFC Aperloo vallen, gebruiken Uk en Puk.

De tijden van de peuterspeelzalen De Schaapskooi Wezep, hoofdlocatie Oldebroek en PWA Oostendorp zijn: 08.30-12.00uur

De tijden van de peuterspeelzaal Aperloo 't Harde en Octaaf Elburg zijn: 08.45-12.15uur.

Bijlage 2.

De groepsgroottes van de locaties zijn verschillend.

Locatie Wezep kinderdagverblijf:

Maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0-4jaar

3uurs regeling:

Bij 3 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 07.30-17.30; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12-15uur

Bij 2 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12.30-14.30uur

Onderbezetting mogelijk tussen 07.30-08.00uur en 17.00-17.30uur

Totaal 3uur

Locatie Wezep peuterspeelzaal:

Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4jaar

Locatie Oldebroek kinderdagverblijf:

Zeemeeuw: maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0-4jaar

3uurs regeling:

Bij 3 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 07.30-17.30; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12-15uur

Bij 2 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12.30-14.30uur

Onderbezetting mogelijk tussen 07.30-08.00uur en 17.00-17.30uur

Totaal 3uur

Vuurtoren: maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 2-4jaar

Bij 1 medewerker: 12.30-13.30uur, andere medewerker doet de pauzevervanging

Bij 2 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12.30-14.30uur

Onderbezetting mogelijk tussen 07.30-08.00uur en 17.00-17.30uur

Totaal 3uur

Locatie Oldebroek peuterspeelzaal:
Maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 2-4jaar

Locatie Octaaf, Elburg, peuterspeelzaal:
Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4jaar

Locatie PWA, Elburg, kinderdagverblijf:

Beneden: Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0-4jaar

3uurs regeling:

Bij 3 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 07.30-17.30; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12-15uur

Bij 2 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12.30-14.30uur

Onderbezetting mogelijk tussen 07.30-08.00uur en 17.00-17.30uur

Totaal 3uur

Boven: Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4jaar

Bij 1 medewerker: 12.30-13.30uur, andere medewerker doet de pauzevervanging

Bij 2 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12.30-14.30uur

Onderbezetting mogelijk tussen 07.30-08.00uur en 17.00-17.30uur

Locatie PWA, Elburg, peuterspeelzaal:
Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4jaar

Locatie MFC Aperloo, 't Harde, kinderdagverblijf:

Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0-4jaar

Bij 1 medewerker: 12.30-13.30uur, andere medewerker doet de pauzevervanging

Bij 2 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12.30-14.30uur

Onderbezetting mogelijk tussen 07.30-08.00uur en 17.00-17.30uur

Bij 3 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 07.30-17.30; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12-15uur

Bij 2 medewerkers:

Werktijden: 07.00-17.00; 08.00-18.00

Pauzes: Tussen 12.30-14.30uur

Onderbezetting mogelijk tussen 07.30-08.00uur en 17.00-17.30uur

Totaal 3uur

Locatie MFC Aperloo, 't Harde, peuterspeelzaal:

Maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0-4jaar

n.b. qua vierkante meters zouden er meer kinderen opgevangen maar momenteel hanteert ROMI deze maximale aantallen.

Locatie Wezep, Samenvoegen

Op sommige momenten op de dag worden de groepen samengevoegd. Het samenvoegen gebeurt op vaste momenten en op vaste groepen. Het samenvoegen zorgt ervoor dat er altijd een speelmaatje is voor u kind.

Samenvoegen in de ochtend; Romi gaat om 6.30u open, wij starten dan op de verticale 0-4 jaar groep of op de BSO. Omdat er tot 7:00 maar enkele kinderen zijn.

Samenvoegen in de avond; vanaf 17.00u kan er worden samengevoegd. Er wordt alleen samengevoegd wanneer het kind aantal het toe laat. Wanneer er wordt samengevoegd gebeurt dit op de verticale groep en niet op de BSO.

Samenvoegen in de middag; Vanaf 12:00 kan er gebruik gemaakt worden van de peuterspeelzaal. Wanneer de peuterspeelzaal afgelopen is kunnen de kinderen die 's middags naar het kinderdagverblijf komen een broodje eten op de peuterspeelzaal. De kinderen mogen wanneer de bezetting het toelaat hier blijven tot max. 14:00.

Samenvoegen gedurende vakantieperiode; in de vakantieperiode kan de bezetting laag zijn er kan dan worden samengevoegd.

Romi inventariseert voor de vakantieperiode wanneer kinderen aanwezig zijn, blijkt uit deze gegevens dat er weinig kinderen zijn dan kan er worden samengevoegd. Tijdens een lage bezetting wordt de verticale groep samengevoegd met de BSO.

Uiteraard wordt met het samenvoegen in vakantieperiode rekening gehouden met de emotionele veiligheid van de kinderen, zo wordt bij het samenvoegen gestreefd naar het inzetten van één vertrouwde pedagogisch medewerker van de groep.

Ouders worden van te voren op de hoogte gesteld van het samenvoegen, tevens dienen zij schriftelijk akkoord te geven voor het samenvoegen.

Samenvoegen bij lage bezetting;

Romi streeft ernaar de BSO en de verticale groepen gescheiden te houden. Soms is dit qua kind-aantal niet mogelijk. Bijvoorbeeld op de woensdagmiddag. We voegen dan de verticale groep en de BSO samen.

Een uitzondering op het verblijven in de stamgroep is met heel mooi weer. Dan kan Romi ervoor kiezen om de dag buiten te starten, te sluiten of beide te doen.

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Kinderdagverblijven en peuterspeelzalen

Inhoud

Voorschoolse educatie	40
Doel VE	40
Pedagogische werkwijze en basisdoelen	40
Doelgroepkinderen.....	41
Deskundigheid.....	41
Observeren.....	41
Wijze waarop de ontwikkeling van de peuters wordt gevolgd en de wijze waarop het aanbod van voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd.	42
Volgen en signaleren	42
Criteria eisen voor het correct uitvoeren van VE	43
Ouderbetrokkenheid.....	43
Het belang van ouderbetrokkenheid	43
Een impressie van ouderbetrokkenheid in de voor- en vroegschoolse voorzieningen	44
Signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of zorgen om het kind	45
Ontwikkelingsgebieden: sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, motoriek en rekenen.....	46
Sociaal-emotionele ontwikkeling.....	46
Ontwikkeling identiteit, zelfbeeld en zelfredzaamheid.....	46
Ontwikkeling van de taal en verstandelijke/cognitieve ontwikkeling	47
Motorische ontwikkeling	47
Activiteiten met betrekking stimuleren van de ontwikkeling van het kind	48
Activiteiten voor stimuleren grove motoriek.....	48
Activiteiten voor het stimuleren van de fijne motoriek.....	48
Activiteiten om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren.....	49
Activiteiten om sociale vaardigheden te stimuleren.....	50
Activiteiten om de taalontwikkeling te stimuleren	50
Activiteiten om het rekenen te stimuleren	51
Bijlage 5. Handelingsplan	52
Bijlage 6.....	55

Voorschoolse educatie

Met voorschoolse educatie wordt bedoeld dat voor het reguliere taalaanbod of taalmethode aandacht wordt besteed aan taalontwikkeling door middel van een programma. Het zogenaamde VE programma. Voorschoolse educatie begint op de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf en loopt door tot de eerste groepen van de basisschool. Doelgroepkinderen die een indicatie hebben vanuit het consultatiebureau, krijgen een 'op maat' gemaakt programma.

Het zijn geen losstaande lessen maar bij alles wat er op een groep gebeurt, speelt het programma ook een rol, ook als er niet aan activiteiten van het programma wordt gewerkt.

Zie voor verdere informatie betreffende details van de locaties betreffende VE, zie bijlage 1.

Doel VE

Het doel van VE is om te voorkomen dat kinderen achterblijven bij hun ontwikkeling. Kinderen worden via speciale onderwijsprogramma's daarbij geholpen. Er zijn verschillende programma's daarvoor. ROMI gebruikt Peuterplein, Uk en Puk.

In de praktijk zijn met VE-programma's overwegend positieve resultaten bereikt. Bij de ontwikkeling van de programma's is aangesloten op de meeste inzichten over hoe de ontwikkeling van jonge kinderen verloopt en hoe we die zo goed mogelijk kunnen stimuleren.

Pedagogische werkwijze en basisdoelen

Er zijn 4 pedagogische basisdoelen, opgesteld door Riksen-Walraven.

5. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid
6. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
7. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
8. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

Deze basisdoelen kan je vertalen in de volgende vragen:

5. Heeft een kind het naar zijn zin?
6. Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
7. Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?
8. Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

Deze punten komen ook terug in de pedagogische werkwijze van ROMI. Deze kunt u vinden op onze website of per mail ontvangen(d.m.v. een mail naar info@kinderopvangromi.nl)

Doelgroepkinderen

Kinderopvang ROMI biedt VE aan voor doelgroepkinderen op alle locaties binnen de gemeente Elburg, m.u.v. 't Harde, en gemeente Oldebroek. Wanneer het kind een indicatie heeft gekregen van het consultatiebureau, kan hij/zij VE aangeboden krijgen die op maat gemaakt wordt. Zie bijlage 1 voor een voorbeeld van een handelingsplan.

Bovendien kan vanuit de kinderopvang bij ouders kenbaar maken wanneer zij het wenselijk achten dat er een VE programma wordt gestart met het kind wat reeds bij hen op de groep aanwezig is. De ouders kunnen dit dan bespreken op het consultatiebureau die de indicatie afgeeft.

Deskundigheid

De medewerkers hebben een VE-diploma en zijn geschoold om VE aan te bieden. Bij nieuwe medewerkers wordt een planning gemaakt wanneer deze de VE-opleiding gaan volgen. Daarnaast hebben de medewerkers de taaltoets 3F gedaan. Beide diploma's naast hun beroepsdiploma, zijn nodig om op een VE groep te werken.

Observeren

Observaties vinden plaats met bij aanvang van de VE; 2 jaar en 9 maanden en 3 jaar en 9 maanden. Deze observaties worden gedaan aan de hand van observatieformulieren. Deze formulieren worden, met toestemming van de ouders, met het 4^e jaar naar de desbetreffende basisschool gestuurd.

In de observatie komen de volgende zaken naar voren:

Taalontwikkeling mondeling; auditieve waarneming; beginnende geletterdheid; voorbereidend rekenen visuele waarneming; taakgerichtheid en zelfstandigheid; de grove motoriek; de fijne motoriek; het spel-werk-gedrag/spelontwikkeling; welbevinden.

*Mogelijk kan het observatieformulier per gemeente iets verschillen van elkaar maar de punten zijn gelijk.

Aan de hand van deze observaties wordt een behandelingsplan uitgewerkt. In bijlage 1. treft u een handelingsplan aan.

Wanneer de pedagogisch medewerker zich zorgen maakt om het welzijn van het kind, zal dit met de ouders worden besproken. Tevens is de manager of directeur reeds ingelicht. Men zal eventueel een advies geven om contact op te nemen met derden zoals het CJG voor bijvoorbeeld handvatten bij de opvoeding.

Kinderopvang ROMI heeft een protocol opgesteld hoe hiermee om te gaan. Deze is op te vragen bij de klantenservice.

Wijze waarop de ontwikkeling van de peuters wordt gevolgd en de wijze waarop het aanbod van voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd.

Volgen en signaleren

Elke peuter heeft een eigen mentor. De mentor is de pedagogisch medewerker die de peuter tijdens de periode op de peuterspeelzaal/kinderdagverblijfgroep onder haar hoede heeft en voor ouders het aanspreekpunt is.

Bij de kennismaking op de groep horen de ouders wie de mentor is van hun peuter. In het volgen van de ontwikkeling van de peuter zijn er 3 vastgestelde contactmomenten met de mentor.

1. Kennismaking
2. 10 minutengesprek rond 2jaar en 9maanden (bij ve verplicht)na de observatie
3. 3jaar en 9maanden (bij ve verplicht) en na observatie.

Punten waar op gescoord wordt zijn:

Taalontwikkeling, voorbereidend rekenen, muziek, sociaal emotioneel, zelfredzaamheid, grove motoriek, fijne motoriek en spel-werk-gedrag. Score +,+/-,- zijn de keuze mogelijkheden.

Door de 2 metingen kan je zien waar vooruitgang is geboekt en waar niet. Na deze observaties kan het plan worden bijgesteld.

De observatieformulieren zijn per gemeente verschillend dus kunnen qua lay-out verschillen. Zie bijlage 3. voor een observatieformulier.

Bij een VE-indicatie en/of bij peuters met zorg wordt vanaf 2019 ook de pedagogisch coach en/of intern begeleider ingeschakeld. Standaard wordt bij een VE-indicatie door de pedagogisch medewerker een entreeobservatie gedaan. Deze kan ook worden gebruikt voor een peuter met zorg.

De pedagogisch medewerker, zal na toestemming van de ouders/verzorgers, een aantal observaties doen(21maanden en 45maanden). Het verslag van deze observatie wordt besproken door de pedagogisch medewerker met de ouders/verzorgers.

Het resultaat van de observatie en bespreking kan variëren van tips voor het team van de groep tot de toeleiding van ouders naar externe hulpinstanties zoals b.v. Integrale Vroeghulp. De pedagogisch medewerker heeft regelmatig contact met de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau. De pedagogisch medewerker kan en mag geen diagnose geven op basis van de observatie. Ouders worden zoveel betrokken bij de gesprekken tussen de pedagogisch medewerkster en het CJG, ouders zijn zo ook betrokken bij wat er over hun kind wordt besproken en afgesproken.

Het inschakelen van externe deskundigen gebeurt alleen als ouders hiervoor expliciet hun toestemming verlenen. Ouders zijn en blijven altijd de eindverantwoordelijke als het gaat om hun peuter.

Aan de hand van deze observaties wordt een plan van aanpak, handelingsplan, geschreven.

Criteria eisen voor het correct uitvoeren van VE

- ✓ Tussen pedagogisch medewerkers en ouders vinden conform het handelingsplan minimaal 3x per jaar plaats. Tijdens deze gesprekken wordt gesproken over de uitvoering van de VE, de ontwikkelingen van het kind en de rol en participatie van de ouders in de VE.
- ✓ Minimaal 2x per jaar vindt overleg plaats met het CJG over signalering en toeleiding.

Tevens zal er een warme overdracht naar school worden gedaan. Een warme overdracht vindt plaats met school, CJG, ouders en de mentor van het kindje vanuit ROMI.

- ✓ Het doelgroepkind ontvangt minimaal 10uur VE per week.

ROMI streeft een doorlopende leerlijn op de locaties die zich in een basisschool bevinden. Dit is nog in ontwikkeling. Maar te denken valt aan 1 onderwijsvisie; gezamenlijke thema's; etc.

Ouderbetrokkenheid

Er is sprake van ouderbetrokkenheid als uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich gedeeld verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling en educatie van hun kind. Ouderbetrokkenheid speelt zich daarom vooral thuis af. Als kinderopvangorganisatie hebben we invloed op de mate waarin ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling en educatie van hun kinderen.

Het belang van ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid heeft een positief effect op het functioneren van kinderen binnen de kinderopvang. Dit betreft zowel leerprestaties als gedrag en werkhouding. Dit verband is aanwezig bij gezinnen van alle economische achtergronden en opleidingsniveaus en alle etnische achtergronden en bij kinderen van alle leeftijden. Verder blijkt uit onderzoek dat met name betrokkenheid thuis een grote bijdrage levert aan de ontwikkeling en het leersucces van kinderen (Sacker e.a., 2002). Het is hierbij vooral van belang dat alle ouders met hun kinderen praten over de (voor)school/opvang en de tips toepassen die zij krijgen van kinderopvang ROMI zoals voorlezen, gesprekjes voeren met kinderen, liedjes zingen.

Ouderbetrokkenheid kan op veel manieren worden ingevuld. Het blijkt dat de intensiteit van betrokkenheid van ouders sterk varieert. Het is goed om te beseffen dat ouderbetrokkenheid onder meer samenhangt met het beeld dat ouders hebben van de rol die zij kunnen spelen en met de mate waarin zij denken dat ze in staat zijn een bijdrage te leveren. De invulling van ouderbetrokkenheid is effectief als deze zich richt op partnerschap, waarin de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling en educatie van kinderen wordt gezien als een

gedeelde, gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, beroepskrachten en andere betrokkenen.

Factoren die bepalend zijn voor het succes van ouderbetrokkenheid o.a.

- ✓ Visie op de duurzaamheid van de samenwerking: personeel en ouders vormen een stabiel verband en er is sprake van een duurzame samenwerking. Gedurende een aantal jaren vertrouwen de ouders de voorschoolse voorziening een essentieel deel van de opvoedingstaak toe. Kinderopvang ROMI heeft vaste stabiele, kleine teams om dit te kunnen realiseren.
- ✓ Drijfkrachten: zowel beroepskrachten als ouders zoeken primair naar wat hen bindt. Voorop staat het met elkaar op één lijn komen. Kinderopvang ROMI vindt het daarom belangrijk dat er goed gecommuniceerd wordt. Alle medewerkers hebben de cursus versterken Taal- en Interactievaardigheden gevolgd. Tevens heeft ROMI een trainer-de-train zodat nieuwe medewerkers deze cursus ook kunnen volgen.
- ✓ Mensbeeld: beroepskrachten en ouders zien elkaar als partners, stemmen op elkaar af, maken drempels zo laag mogelijk, houden elkaar zo goed mogelijk op de hoogte, streven naar dialoog en samenwerking en hebben beiden recht op een substantiële beïnvloeding van het opvoedings- en ontwikkelingsproces. Ouders hebben de regie. ROMI vindt het daarom heel belangrijk dat alle te nemen stappen overlegd worden met de ouders.

Een impressie van ouderbetrokkenheid in de voor- en vroegschoolse voorzieningen

Het staat buiten kijf dat het voor ouders belangrijk is te weten wat hun kind in een voorschoolse voorziening doet en hoe zij hun kind thuis het beste kunnen ondersteunen. Omgekeerd is het voor beroepskrachten ook relevant om te weten hoe het kind thuis functioneert en wat ouders met het ondernemen. Hoe de uitwisseling en samenwerking er in de praktijk uitziet schetsen we aan de hand van voorbeelden die mogelijk op de groep worden uitgevoerd:

- Spelinloop: in de groep staan boeken, spelletjes, ontwikkelingsmateriaal klaar en de ouder voert samen met het kind een activiteit uit de bij start van de dag.
- Ouderbijeenkomsten gekoppeld aan thema: bij de start van elk thema krijgen ouders van de pedagogisch medewerkers/leidsters/leerkrachten uitleg over het thema en krijgen ze bijvoorbeeld de woordjes en liedjes mee en enkele activiteiten. Soms worden er ook boeken meegegeven aan ouders om thuis met hun kind te lezen.
- Ouders uitnodigen voor de afsluiting van een thema, bijvoorbeeld bij het thema Circus voeren kinderen circusacts op, bij het thema Kleding wordt er een modeshow georganiseerd.
- Organiseren van ouder-kindactiviteiten: spelinloop, meedraaiochtenden in de groep (gast in de klas), ouders komen een uur in de groep en voeren samen met hun kind een circuit van activiteiten uit.

Signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of zorgen om het kind

De ontwikkeling van een kind gaat niet altijd vanzelf. Soms zijn er vragen, twijfels en onzekerheden over de opvoeding of de ontwikkeling van een kind. De kinderopvang vervult hierbij een signalerende en/of ondersteunende rol.

Signaleren wil zeggen dat pedagogisch medewerkers tekenen of signalen opmerken, die mogelijk te maken hebben met afwijkend gedrag of met een afwijking van de normale ontwikkeling. Door hun opleiding en ervaring in het werken met kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep, zijn pedagogisch medewerkers in staat kinderen op te merken die zich anders gedragen of ontwikkelen dan hun leeftijdsgenootjes. Wanneer bijvoorbeeld een ontwikkelingsstoornis vroegtijdig wordt gesignaleerd, kan in sommige gevallen voorkomen worden dat er zich verdere problemen ontwikkelen. Ook kan er op tijd bekeken worden aan welke (extra) zorg het kind behoefte heeft.

Signalering behoort tot het werkterrein van de kinderopvang, echter het stellen van een diagnose is niet onze taak en zal dan ook niet door ons worden gedaan.

Bij bijzonderheden in de ontwikkeling, zal de mentor van het kindje in kaart brengen waar men zich zorgen over maakt. Vervolgens zal dit benoemd worden naar ouders en zal worden geïnformeerd of zij dit herkennen. Daarna zal in overleg met de ouders en alleen met toestemming een jeugdverpleegkundige komen observeren. Zo nodig zal er, alleen mogelijk met een indicatie, VE worden aangeboden.

Daarnaast zal er een handelingsplan worden opgesteld. Het uitgangspunt is het observatieformulier. De manager is van de hele situatie op de hoogte.

Tevens is het mogelijk dat er door het consultatiebureau een indicatie wordt afgegeven. Dan zal VE gestart worden en zullen de genoemde stappen van observatie, handelingsplan opstellen e.d. uitgevoerd worden.

Bij het signaleren van zorgelijke opvoedsituaties, zal de mentor van het kindje in kaart brengen waar men zich zorgen over maakt. Vervolgens zal dit benoemd worden naar ouders en zal worden geïnformeerd of zij dit herkennen. Er worden concrete afspraken met ouders gemaakt en/of de pedagogisch medewerker geeft het advies contact op te nemen met het CJG of huisarts.

Hier worden dan concrete data voor afgesproken, evenals een evaluatiemoment.

In overleg met de ouders kan er ook een jeugdverpleegkundige van het CJG komen voor collegiale consultatie of kan de situatie anoniem besproken worden in het ZAT-team.

In het protocol Meldcode kindermishandeling staan deze stappen uitgebreider omschreven.

Als kinderopvangorganisatie is Kinderopvang ROMI verplicht om de wettelijke landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zo nodig te gebruiken.

Ontwikkelingsgebieden: sociaal-emotionele ontwikkeling, taal, motoriek en rekenen

Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de peuterperiode neemt de persoonlijkheidsontwikkeling een belangrijke plaats in. De peuter leert dat het een eigen persoon is los van anderen, met eigen wensen en verlangens en een eigen wil. Voor de ontwikkeling van het gevoelsleven is een veilige en vertrouwde omgeving, waarin een peuter zich geaccepteerd en gerespecteerd voelt belangrijk. Een peuter leert in deze periode omgaan met gevoelens als boosheid, verdriet of blijdschap. De pedagogisch medewerker kan door voorbeeldgedrag en het benoemen van emoties laten zien hoe je goed kunt omgaan met gevoelens.

De peuter is nog erg gericht op zijn eigen wereld. Hij kan zich nog niet verplaatsen in wat een ander voelt en kan nog niet zo goed rekening houden met een ander. In de peuterfase leert de peuter dan ook de beginselen van samenspelen. De peuter merkt dat zijn gedrag reacties oproept die hij zelf mee bepaalt. Hij ervaart al snel welk gedrag waardering en bewondering oproept en welk niet. Door de peuter te stimuleren en complimenten te geven voor wat hij kan en bedenkt, ontwikkelt de peuter zijn zelfvertrouwen.

Door bewuste ontmoetingsmomenten te creëren, zoals in de kring, het samen eten, het vieren van een verjaardag, stimuleren de pedagogisch medewerkers de peuters om betrokken te zijn bij elkaar en om emoties te delen. Peuters leren in de omgang met elkaar ook dat het belangrijk is om met elkaar rekening te houden, om naar elkaar te luisteren en om samen een oplossing te bedenken. De pedagogisch medewerkers ondersteunen en stimuleren de peuters hierin waar mogelijk. Een goede voorbeeldhouding van de pedagogisch medewerker is hierbij nadrukkelijk van invloed. Ook wordt er bewust gezocht naar momenten om peuters meer individuele aandacht te geven, bijv. tijdens het vrij spelen of door samen een boekje te lezen.

Peuters hebben behoefte aan een duidelijke, gestructureerde dagindeling. Deze geeft houvast en veiligheid. Om de structuur van de dag inzichtelijk te maken voor de peuters wordt gewerkt met dagritmekaarten. Deze dagritmekaarten worden elk dagdeel door de pedagogisch medewerker gebruikt en besproken met de peuters. Voor de peuters die nog maar net op de peuterstartgroep zijn hebben de dagritmekaarten ook een duidelijke functie in het wenproces.

Ontwikkeling identiteit, zelfbeeld en zelfredzaamheid

De pedagogisch medewerker kijkt en luistert goed naar de peuter. Zij proberen steeds te begrijpen wat de peuter bedoelt en wat er in de peuter omgaat. De pedagogisch medewerker tracht vanuit een aandachtige en observerende houding het gedrag, de verbale en non verbale uitingen van de peuter zo goed mogelijk te interpreteren. Hierbij is aandacht en respect voor de eigen wijze en het eigen niveau waarop iedere peuter zich ontwikkelt. Door aan te sluiten bij datgene wat een peuter laat zien en horen, door gevoelens van peuters serieus te nemen en te benoemen, ondersteunt de pedagogisch medewerker de peuter niet alleen in de ontwikkeling van hun eigen identiteit en positief zelfbeeld, maar ook in de ontwikkeling van zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.

Een peuter wordt geleerd om te gaan met een moeilijke situatie. De pedagogisch medewerker stimuleert in het zelf bedenken van oplossingen. Dat kan zijn bij het maken van

bijv. een knutselwerkje of puzzel, maar ook bij het oplossen van problemen tussen peuters onderling.

In principe wordt geprobeerd dat peuters onderling zelf conflicten oplossen. Afhankelijk van de leeftijd en van datgene waar peuters om vragen, biedt de pedagogisch medewerker hulp. Hierbij zal er actief naar peuters worden geluisterd en zal het gevoel van iedere peuter serieus worden genomen.

Peuters worden gestimuleerd om eigen verantwoordelijkheid te nemen. Zij worden bewust gemaakt van het verband tussen het eigen gedrag en de reactie van een ander hierop. Het gedrag en de gevoelens van de ander worden benoemd door de pedagogisch medewerker. Peuters worden geleerd om consequenties van het eigen gedrag beter te begrijpen en daarvoor zover mogelijk al vooraf rekening mee te houden.

Ontwikkeling van de taal en verstandelijke/cognitieve ontwikkeling

Er wordt veel aandacht geschonken aan de ontwikkeling en beheersing van de Nederlandse taal. Taal is belangrijk om je te uiten, om gevoelens onder woorden te kunnen brengen en om steeds beter te leren nadenken.

We werken met thema's die aansluiten op de leefwereld van de peuters. Binnen deze thema's dagen we de peuters uit hun taal verder te ontwikkelen. Door bij deze thema's allerlei (taal)activiteiten aan te bieden leert de peuter nieuwe woorden, beter praten en nadenken over vragen. Met de afwisselende activiteiten proberen we zoveel mogelijk maatwerk aan te bieden, afgestemd op het niveau en de behoefte van de peuter.

Om taal te stimuleren maken we gebruik van ondersteunende gebaren, picto's en plaatjes. Al spelend met elkaar en met het aangeboden speelgoed leren peuters voorwerpen en eigenschappen te onderscheiden en te herkennen.

De begripsvorming en het abstracte denken worden gestimuleerd. De peuters leren om verbanden te leggen tussen verschillende gebeurtenissen en om zelfstandig oplossingen voor problemen te bedenken.

De verstandelijke ontwikkeling wordt ook gestimuleerd door het aanbieden van materialen als puzzels, constructiemateriaal en spelletjes op het juiste niveau.

Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling is gericht op een toenemende lichaamsbeheersing. Al spelend bewegen peuters zich en al bewegend spelen ze. Het gaat bij de motorische ontwikkeling om het leren beheersen van je lichaam. Bij peuters is er op het motorische vlak een snelle ontwikkeling te zien. Peuters hebben een enorme bewegingsdrang. Ze hebben behoefte aan rennen, springen, rollen, fietsen, dansen en bewegingsspelletjes; dit is de grove motoriek. En ook vinden ze het interessant om van alles vast te pakken, uit elkaar te halen, te scheuren en te knippen, dit is de fijne motoriek. Op de peuterstartgroep zijn veel materialen aanwezig om met de motoriek te oefenen. Ook zijn er veel activiteiten waarbij het lijf de hoofdrol speelt zoals: buiten spelen, dansen, bewegingsspelletjes, enz.

Door het voortdurend stimuleren van de lichamelijke ontwikkeling van de peuter, wordt deze ook steeds zelfstandiger en krijgt het steeds meer zelfvertrouwen.

Activiteiten met betrekking stimulering van de ontwikkeling van het kind

Een peuter ontwikkelt zich spelenderwijs. We stimuleren de ontwikkeling door te zorgen voor een uitdagende en betekenisvolle omgeving, het spelen van leuke spelletjes, het doen van leuke activiteiten en uitstapjes en het aanbieden van geschikt speelgoed.

Op de groep werken ze gedurende een aantal weken aan een thema. De groepsruimte wordt ingericht in de sfeer van het thema. Er worden attributen als voorbeeld neergelegd op bijv. de thematafel. Er worden hoekjes gecreëerd zodat kinderen kunnen spelen met thema gerelateerde materialen. Soms wordt er iemand uitgenodigd die bijv. wat over zijn beroep verteld; men gaat met de kinderen buiten de muren van het pand de wereld in, afhankelijk van het thema. Er worden liedjes gezongen die met het thema te maken hebben. En er worden werkjes gemaakt die gelinkt zijn aan het thema.

Hieronder worden voorbeelden genoemd wat ze kunnen doen om het desbetreffende onderdeel te stimuleren, afhankelijk van wat het nodig heeft. Dit kan in groepsverband of individueel en op elk moment van de dag en op elke plek.

Activiteiten voor stimuleren grove motoriek

6. Lekker buiten spelen zodat het de ruimte krijgt om te ontdekken, uitproberen, experimenteren en te kunnen bewegen en rennen.
7. Buiten (nieuwe) vaardigheden uitproberen en oefenen zoals klimmen, klauteren, glijden, wippen en schommelen.
8. Activiteiten doen die het kind nog moeten ontdekken en uitproberen. Begeleid het kind bij de nieuwe, moeilijke en soms gevaarlijke activiteiten zoals klimmen, klauteren, trap lopen en over een muurtje lopen. Grijp niet direct in. Het kind moet zijn lichaam en de mogelijkheden leren kennen. Maar let wel op dat het kind zich niet ernstig kan verwonden.
9. Het lopen stimuleren door bijv na de wandeling in de bolderwagen naar het bos, daar het kind zelf te laten lopen of het kind mee te laten lopen wanneer er in het pand iets opgehaald moet worden.
10. Verstoppertje spelen is goed voor verschillende grote motorische vaardigheden zoals kruipen, sluipen, lopen, rennen, klein maken etc.

Activiteiten voor het stimuleren van de fijne motoriek

6. Spelen met klei, zand, water, modder, scheerzeep, vingerverf, krijt, kwasten, stickers etc. Knutselwerkjes maken. Leer het kind vouwen en knippen, scheuren en plakken. Laat het kind veel kleuren met vingerverf, straatkrijt, viltstiften, dikke kleurpotloden etc.
7. Laat het kind spelen met waardeloos materiaal, op deze wijze kan het kind inventief bezig zijn.
8. Geef het kind de ruimte om te construeren met constructiematerialen.
9. Laat het kind sorteren. Sorteren van kralen in verschillende vormen, kleuren, dominostenen maar ook puzzelen.

10. Laat het kind eens uit de andere hand eten, een toren bouwen of tekenen. Of laat het kind in beide handen een viltstift houden om een mooie tekening te maken.

Speel in op de ontwikkeling van de peuter: Kenmerkende activiteiten voor peuters zijn: *sorteren op kleur, sorteren op vorm, sorteren op afbeeldingen, gaatjes vullen, rijgen, verven, kleuren, vullen en gieten, prikken en knippen, nadoen, fantaseren, praten, bouwen en construeren, hechten en loslaten, buitenspelen, nadoen, herhalen, praten, luisteren, (hard) geluid maken, ordenen, geborgenheid zoeken, construeren, tekenen, knutselen, begrenzen, buitenspelen.*

Activiteiten om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren

10. Leer kinderen kleuren te benoemen, leer ze tellen en kennismaken met letters. Dit stimuleren kan spelenderwijs door bijv. de kleur van de auto's te benoemen of bomen te tellen.
11. Puzzels stimuleren zelfstandig denken en inzicht. Let op de juiste moeilijkheidsgraad.
12. Geef kinderen kleine opdrachtjes zoals zelf de schoenen uit/aan doen; leer ze wat de voorkant van een trui is of wat het verschil is tussen knopen en een ritsluiting.
13. Zorg voor voldoende materialen zodat ze sociale rollen en dagelijkse gebeurtenissen kunnen uitbeelden. Denk aan namaak-eten in een keuken, spulletjes verkopen in een winkeltje, verkleedkleden etc.
14. Laat kinderen meehelpen met kleine huishoudelijke klusjes zoals helpen met bekertjes opruimen of deze zelf mogen schoonmaken.
15. Wanneer ze drie zijn, vinden ze het benoemen van kleuren niet meer zo interessant, maar het werken met kleuren des te meer. Dus het mengen van verf; of het aanbieden van houten kralen van verschillende vormen en grootte, stimuleren kinderen om te tellen, sorteren en bijvoorbeeld te rijgen.
16. Het oefenen van wiskundige basisvormen dmv het oefenen met puzzels met cirkels, vierkanten en ovals.
17. Knutselen met allerlei materialen zoals klei, zand, water, karton zijn goed voor de ontwikkeling.
18. Tussen het derde en vierde jaar vinden ze tekenen en kleuren steeds interessanter. Het krassen en rondjes tekenen, maakt plaats voor de eerste kop-poot tekeningen. Hierdoor doet het kind verdere kleurenkennis op en krijgt het nog meer begrip van vormen en de wereld om zich heen.

Speelgoedtips: alfabetpuzzel, letterpuzzel, constructie- en bouwspelgoed, poppenhuis, speelgoedmicroscop en vergrootglas, verkleedkleden en maskers, magnetische cijfers, een speelradiootje.

Activiteiten om sociale vaardigheden te stimuleren

12. Geef het kind de ruimte om te spelen met groepsgenootjes van dezelfde leeftijd, maar ook oudere en jongere kinderen.
13. Bied voldoende materialen en hoekjes aan om het 'doen alsof' na te kunnen bootsen of een rollenspel te spelen.
14. Leer het kind over zichzelf en de wereld waarin hij leeft dmv verhalen te vertellen waar het kind de hoofdrol in speelt, of bekende foto's/ dagritme kaarten te bekijken en gevoelens en emoties te benoemen door middel van het maken van gezichtsuitdrukkingen of met behulp van plaatjes.
15. Versterk het gevoel van eigenwaarde door je waardering uit te spreken over het kindje.
16. Door gebruik te maken van de pop van het VE programma kan je het gedrag van het kind en welk effect dit heeft op andere kinderen in verhaalvorm inzichtelijk maken.
17. Laat zien wat geven om anderen is. Kinderen kunnen het uiten van hun liefde en zorgzaam gedrag oefenen op een pop, knuffel of bijv. een dier.
18. Ga met de kinderen erop uit, de wijde wereld in. En stimuleer vragen te stellen in bijv. de bibliotheek of winkel.
19. Stimuleer kinderen hun speelgoed weer op te ruimen of hun beker op het aanrecht te zetten.
20. Leer het kind op zijn beurt te wachten. Dus geef het kind niet altijd als eerste iets, maar wissel dat af in de groep.
21. Leer het kind niemand in de rede te vallen en leer hem te wachten en behoeften uit te stellen. Als pedagogisch medewerker kan je dit oefenen door jezelf niet te laten onderbreken tijdens een gesprek, maar eerst de zin af te maken (dus niet een heel gesprek!) en dan pas het kind aan het woord te laten. Je kan ook zeggen dat het kind even moet wachten totdat het gesprek klaar is. Laat het niet te lang wachten en geef het kind een compliment als het goed gewacht heeft.
22. Aanbieden van simpele bordspelletjes vanaf 3 jaar. Winnen, verliezen, wachten, delen, regels volgen, zijn allemaal vaardigheden die geoefend worden.

Let op: In zijn algemeenheid is sociaal contact, samenspelen, praten goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Activiteiten om de taalontwikkeling te stimuleren

9. Praten is heel belangrijk en het benoemen wat er te zien is op de peuterspeelzaal en buiten. Een peuter raakt ook geïnteresseerd in de kleuren van dingen, het tellen van dingen, voorzetsels, bijvoeglijke naamwoorden zoals groot en klein. Speel hierop in.
10. Doe spelletjes met de kinderen zoals puzzels, plaatjesmemory en het opzeggen van rijmversjes.
11. Stimuleer het samenspelen door middel van het aanbieden van hoekjes zodat zij alledaagse activiteiten kunnen naspelen.
12. Lees elke dag voor. Maak gebruik van het abonnement bij de bieb. Bezoek samen de bibliotheek.
13. Stimuleer de taal en fantasie door samen te spelen met vingerpoppetjes en/of handpoppen zoals die van het VE pakket.
14. Samen rijmwoorden maken en het benoemen van smaken.
15. Speel woordenlotto. Begin eenvoudig met 3 letters.
16. Laat het kind kennismaken met poëzie. Kinderen kunnen al vrij snel simpele gedichtjes van een paar regels leren.

Let op: *In zijn algemeenheid is sociaal contact en samenspelen goed voor de spraak- en taalontwikkeling.*

Activiteiten om het rekenen te stimuleren

8. Bouwen (meten, begrippen als groot en klein)
9. Ga samen met de kinderen bijv. tellen van bekers of pepernoten.
10. Benoem in de kring de leeftijden van de kinderen
11. Stimuleer de kinderen om naast elkaar te gaan staan om elkaar te meten of om te vergelijken
12. Benoem kleuren en vormen
13. Wedstrijdje op het plein met rennen
14. Doe spelletjes waarbij ze moeten klimmen en klauteren (begrippen als hoog, laag, erdoorheen)

Bijlage 5. Handelingsplan

Handelingsplan voor:

Geboortedatum :

Datum(van ingang) ;

Tijdsplanning (weken) :

Plaatsingsdatum :

Achtergrondinformatie

Stimulerende factoren

Belemmerende factoren

Ontwikkelingsbehoeften

Gezinssamenstelling

Stimuleringsgebieden

Waar willen we aan werken?

Wat willen we stimuleren?

Hoe willen we deze gebieden stimuleren?

Sleutelervaring

Wat willen we bereiken

Uiteindelijk doel op lange termijn(datum)

Geplande data observatiemomenten

Handelingsplan voor:

Geboortedatum :

Datum(van ingang) ;

Tijdsplanning (weken) :

Plaatsingsdatum :

Aanpak

Wie, wat, wanneer en hoe?

Welk materiaal

Evaluatie (datum)

Aandachtspunten

Korte termijn doel gehaald?

Bijstelling

Korte termijn doel gehaald? Dan de volgende stap in de richting van je lange termijn doel.

Concrete afspraken maken mbt terugkoppeling en te ondernemen acties.

Nieuwe evaluatiedatum plannen.

Korte termijn doel niet gehaald? Waar ligt dat aan? Moet deze worden bijgesteld?

Suggesties voor ouders

Besproken met ouders ja / nee
Handtekening ouder:

Datum :

Uitleg bovengenoemde termen:

Stimulerende factoren: factoren in de omgeving die stimuleren in je ontwikkeling. Denk bv aan het gezin en omgeving, wordt het kind gestimuleerd en uitgedaagd. En is er aandacht en liefde voor het kind.

Belemmerende factoren: factoren of gebeurtenissen die je belemmeren in je ontwikkeling. Ook hier denk je aan gezin en omgeving. Als er thuis iets aan de hand is, bv. ziekte, armoede, ruzie, scheiding o.i.d. kan dit veel invloed hebben op het kind.

Ontwikkelingsbehoeften: Wat heb je nodig

Sleutelervaringen: ervaringen die je hebt, en die jou gemaakt hebben zoals je nu bent en waarom je sommige keuzes maakt.

Bijlage 6.

Voor VVE worden verschillende materialen gebruikt. Dit wordt bepaald door de gemeente. De gemeente Oldebroek waaronder de locaties Oldebroek en Wezep vallen, werken met Peuterplein.

De gemeente Elburg waaronder de locaties PWA, het Octaaf vallen, gebruiken Uk en Puk.